

An aerial photograph of a coastal landscape. The foreground is dominated by large, golden-brown agricultural fields. A small village with several houses and a church is nestled in the middle ground. To the left, a blue bay or inlet contains several sailboats. In the background, a large body of water stretches towards the horizon under a blue sky with scattered white clouds. The overall scene is bright and scenic.

Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning

Plan- og Landdistriktsstyrelsen, juli 2023

Plan- og
Landdistriktsstyrelsen

Indhold

Indledning	4
Læsevejledning	5
Forholdet til tilsynet med lokalplanlægningen	6
Statslige myndigheder	7
Overblik over nationale interesser	8
1 Vækst og erhvervsudvikling	9
1.1 Produktions-, transport- og logistikvirksomheder	11
1.2 Risikovirksomheder	12
1.3 Jordbrug og store husdyrbrug	13
1.4 Detailhandel	14
2 Natur og miljø	15
2.1 Naturbeskyttelse og -genopretning	17
2.2 Lavbundsarealer	19
2.3 Grundvand	20
2.4 Oversvømmelse og erosion	21
2.5 Skovrejsning	22
3 Kulturarv og landskab	23
3.1 Landskab og geologi	25
3.2 Kystnærhedszonen	26
3.3 Kulturarv	28
3.4 Kirkerne og kirkernes omgivelser	30

4 Hensyn til nationale og regionale anlæg	31
4.1 Flyvepladser og indflyvningszoner	33
4.2 Vej- og broanlæg	34
4.3 Jernbaneanlæg	35
4.4 Kommunikationssystemer	36
4.5 Energiforsyning	37
4.6 Forsvaret, Hjemmeværnet og Beredskabsstyrelsen	39
5 Regler og beslutninger efter planlovens § 3	41
5.1 Fingerplanen	42
5.2 Landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet	45
Bilag 1 – Procedure for det nationale tilsyn	46
Bilag 2 – Definitionsliste	49

Indledning

Det statslige tilsyn med kommuneplanlægningen har ophæng i planlovens § 29, stk. 1, hvoraf det fremgår, at:

Minister for landdistrikter¹ skal fremsætte indsigelse over for et forslag til kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med nationale interesser vedrørende vækst og erhvervsudvikling, natur- og miljøbeskyttelse, klimabeskyttelse, kulturarvs- og landskabsbevarelse, hensyn til nationale og regionale anlæg eller regler og beslutninger efter § 3. Pligten gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning.

Det betyder, at ministeren skal fremsætte indsigelse mod kommuneplanlægningen, hvis planforslaget ikke er i overensstemmelse med de nationale interesser vedrørende de fem nationale interesseområder:

- Vækst og erhvervsudvikling
- Natur- og miljøbeskyttelse
- Klimabeskyttelse
- Kulturarvs- og landskabsbevarelse
- Hensyn til nationale og regionale anlæg

Indsigelsesbeføjelsen gælder også regler og beslutninger efter § 3, dvs. landsplanmæssige interesser i form af eksempelvis landsplandirektiver mv. Pligten til at fremsætte indsigelse gælder dog ikke, hvis forholdet er af underordnet betydning. Det statslige tilsyn er således ikke et generelt tilsyn med kommunernes planlægning og overholdelse af planlovens bestemmelser.

En indsigelse efter planlovens § 29 medfører, at kommunalbestyrelsen ikke kan vedtage planforslaget endeligt, før der er opnået enighed med de statslige myndigheder om de nødvendige ændringer, jf. planlovens § 28, stk. 1, og indsigelsen er skriftligt frafaldet.

Tilsynet foregår konkret i forbindelse med den offentlige høring af et planforslag efter planlovens § 24. Proceduren for det statslige tilsyn med de nationale hensyn i kommuneplanlægningen er skitseret i bilag 1.

---

¹ Erhvervsministerens opgaver vedrørende planloven er ved kongelig resolution af 21. januar 2021 overført til Indenrigs- og Boligministeriet. Fagområderne vedrørende plan- og landdistriktsudvikling er ved kongelig resolution af 15. december 2022 ressortoverført til Kirkeministeriet, herunder Plan- og Landdistriktsstyrelsen.

Kommunerne kan forud for udarbejdelse eller offentlig høring af et planforslag henvende sig til de statslige myndigheder for vejledning om fortolkning af regler mv. Derved kan evt. konflikter med de nationale interesser, afklares tidligt i processen.

Det statslige tilsyn blev fokuseret i forbindelse med moderniseringen af planloven i 2017. Dette skete på baggrund af den politiske aftale "Danmark i bedre balance – Bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet", indgået mellem regeringen (VK), Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti i juni 2016. Statens adgang til at komme med indsigelser blev fokuseret, således at staten alene skal komme med indsigelser mod den lokale planlægning, hvis planlægningen er i strid med nationale interesser. I 2023 er klimabeskyttelse tilføjet som en national interesse, som skal varetages i medfør af planloven. Kommunernes planlægning skal tage hensyn til udbygning med vindmøller og som noget nyt solcelleanlæg, da anlæggene er nødvendige for den landsdækkende energiforsyning og for den grønne omstilling. Endvidere har ministeren for landdistrikter med ændring af planloven i 2023 fået kompetence til at afveje den nationale interesse i at bevare et herregårds- eller godslandskab af en særlig kvalitet over for den nationale interesse i opstilling af vindmøller og solcelleanlæg.

De nationale interesser er konkretiseret i nærværende "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning" (Oversigten), som minister for landdistrikter skal offentliggøre hvert fjerde år, jf. planlovens § 2 a. Oversigten er ikke udtømmende, da der løbende kan indgås politiske aftaler, vedtages lovgivning mv., der uddyber de nationale interesser, som de statslige myndigheder har pligt til at føre tilsyn med, jf. planlovens § 29, stk. 1.

Læsevejledning

I nærværende oversigt er formatet ændret i forhold til tidligere udgaver. Formålet med ændringen er at tydeliggøre de nationale interesser og dermed skabe et bedre grundlag for det statslige tilsyn med kommunernes planlægning.

Inden for de overordnede nationale interesser defineret i planlovens § 29, stk. 1, er de nationale hensyn inddelt i temaer, som hver indeholder en beskrivelse af følgende:

1. **Sektormyndighed:** Den statslige myndighed, der varetager den nationale interesse, og som kommunerne kan kontakte for tidlig dialog.
2. **Regelgrundlag:** Hjemmelsgrundlag for den nationale interesse og tilsynet.
3. **National interesse:** Den nationale interesse, som tilsynet skal sikre.
4. **Tilsyn:** Hvad der konkret føres tilsyn med i kommunernes planlægning.
5. **Data, kort og vejledning:** Hvor kan kommunerne finde yderligere data, vejledning mv. om den nationale interesse.

Som **bilag 1 og 2** findes en overordnet beskrivelse af proceduren for tilsynet samt en definitionsliste med uddybning af faglige termer (markeret med * i teksten).

Forholdet til tilsynet med lokalplanlægningen

Oversigten vedrører alene de nationale interesser i relation til den overordnede kommuneplanlægning, jf. planlovens § 29, stk. 1. Ved lokalplanforslag kan den pågældende sektorminister samt stiftsøvrigheden fremsætte indsigelse, hvis lokalplanforslaget ikke er i overensstemmelse med de nationale interesser eller de særlige hensyn, som hhv. ministeren eller stiftsøvrigheden varetager, jf. planlovens § 29, stk. 3. Som udgangspunkt er det den pågældende minister, der fremsætter indsigelse.

Herudover har minister for landdistrikter en pligt til at fremsætte indsigelse, hvis et lokalplanforslag i kystnærhedszonen uden for udviklingsområderne strider imod de nationale interesser for kystnærhedszonen, medmindre forholdet er af underordnet betydning, jf. planlovens § 29, stk. 2.

Statslige myndigheder

Følgende statslige myndigheder fører tilsyn med, at forslag til kommuneplaner, kommuneplantillæg og lokalplaner er i overensstemmelse med de nationale interesser:

MINISTERIER	ANSVARLIG MYNDIGHED
Forsvarsministeriet	Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
Kirkeministeriet	Kirkeministeriet og Stiftsøvrigheden
	Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	Energistyrelsen
	Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur
Kulturministeriet	Slots- og Kulturstyrelsen
Miljøministeriet	Miljøstyrelsen
	Kystdirektoratet
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	Landbrugsstyrelsen
Transportministeriet	Banedanmark
	Trafikstyrelsen
	Vejdirektoratet

Overblik over nationale interesser

De nationale interesser, som er nærmere defineret i denne oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, fremgår nedenfor.

NATIONALE INTERESSEOMRÅDER	TEMAER	ANSVARLIG MYNDIGHED
Vækst og erhvervsudvikling	Produktionsvirksomheder	Plan- og Landdistriktsstyrelsen
	Risikovirksomheder	Plan- og Landdistriktsstyrelsen
	Jordbrug og store husdyrbrug	Landbrugsstyrelsen
	Detailhandel	Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Natur og miljø	Naturbeskyttelse og -genopretning	Miljøstyrelsen og Plan- og Landdistriktsstyrelsen
	Lavbundsarealer	Miljøstyrelsen
	Grundvand	Miljøstyrelsen
	Oversvømmelse og erosion	Plan- og Landdistriktsstyrelsen og Kystdirektoratet
	Skovrejsning	Miljøstyrelsen og Vejdirektoratet
Kulturarv og landskab	Landskab og geologi	Miljøstyrelsen
	Kystnærhedszonen	Plan- og Landdistriktsstyrelsen
	Kulturarv	Slots- og Kulturstyrelsen
	Kirkerne og kirkernes omgivelser	Kirkeministeriet og Stiftsøvrigheden
Hensyn til nationale og regionale anlæg	Flyveplander og indflyvningszoner	Trafikstyrelsen
	Vej- og broanlæg	Transportministeriet og Vejdirektoratet
	Jernbaneanlæg	Banedanmark
	Kommunikationssystemer	Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur
	Energiforsyning	Energistyrelsen (Energinet og Evida)
	Biogasanlæg	Energistyrelsen
	Forsvaret, Hjemmeværnet og Beredskabsstyrelsen	Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
Regler og beslutninger efter planlovens §3	Fingerplanen	Plan- og Landdistriktsstyrelsen
	Landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet	Plan- og Landdistriktsstyrelsen

1 Vækst og erhvervsudvikling

Det er et overordnet nationalt hensyn at fremme vækst og erhvervsudvikling i hele Danmark, såvel på landet som i byerne. Den nationale interesse i at fastholde produktions- og landbrugserhverv og sikre investeringer i Danmark fordrer, at produktionserhvervenes vækstbetingelser, herunder sikring af mulighederne for fortsat drift af allerede etablerede produktionsanlæg, indarbejdes i den kommunale planlægning.

Hensigten er at sikre, at der i den kommunale planlægning fokuseres på vilkårene for produktionserhverv, udnyttelse og beskyttelse af landets ressourcer og de primære erhvervs vilkår. Det er en national interesse, at den kommunale planlægning ikke har væsentlig negativ betydning for beskæftigelse og den økonomiske udvikling i landet som helhed eller for et område af landet. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis udviklingsmulighederne for eksisterende produktionserhverv begrænses, eller når jordbrugsproduktion, f.eks. staldanlæg, begrænses ved udlæg af bolig- eller erhvervsarealer inden for de eksisterende afstandsgrenser.

En stillingtagen til beskyttelse af nationale interesser i erhvervshavne afventer færdiggørelsen af den kortlægning af de danske erhvervshavne, deres roller og betydning for forskellige sektorer, som pt. er under udarbejdelse i Trafikstyrelsen (det såkaldte "havneatlas").

Produktionsvirksomheder

Planlovens bestemmelser skal sikre, at der ikke planlægges for miljøfølsom anvendelse i områder, som er belastet af forurening, der overstiger Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier samtidigt med, at der i videst muligt omfang tages hensyn til produktionsvirksomhedernes driftsbetingelser. Planlægningen skal sikre, at Miljøstyrelsens grænseværdier for støj, lugt, støv og anden luftforurening kan overholdes for anvendelsen i den højde og den placering på de arealer, der planlægges for. Den nationale interesse betyder, at planlægningen for miljøfølsom anvendelse, fx nye boliger, ikke må føre til skærpede miljøkrav eller øgede miljøomkostninger for produktionsvirksomheder-, transport- og logistikvirksomheder af national interesse.

Risikovirksomheder

Risikoen for større uheld skal inddrages i planlægningen forud for fastlæggelse af bestemmelser for arealanvendelsen i en kommuneplan, som omfatter arealer, der ligger nærmere end 500 meter eller inden for en større passende sikkerhedsafstand fra en risikovirksomhed. Det er en national interesse, at der fortsat er arealer til virksomheder med særlige beliggenhedskrav, herunder risikovirksomheder, og at afstandskrav m.v. i forhold til risikovirksomheder og andre byfunktioner fastsættes for at varetage, at samfunds- og sikkerhedshensyn respekteres i planlægningen.

Jordbrug og store husdyrbrug

Med kommuneplanen gennemføres en sammenfattende planlægning for en bæredygtig udvikling og den fremtidige anvendelse af det åbne lands areal- og naturressourcer herunder bl.a., at der er klare grænser mellem byer og det åbne land, og at større husdyrbrug placeres, så der tages hensyn til naboer og natur- og landskabsværdier, og at landbrug fortsat giver mulighed for arbejdspladser og bosætning mv. i landdistrikter. Det er en national interesse, at der er tilstrækkelige arealer til at sikre grundlag

for en betydelig fødevareproduktion og at eksisterende husdyrbrug, der drives som produktionslandbrug, sikres vækst- og udviklingsmuligheder. Det er derfor en national interesse, at der i kommuneplanen er sikret værdifulde landbrugsområder samt sikret arealer, der er særligt egnede til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg til store husdyrbrug.

Detailhandel

Planlovens regler for planlægning for detailhandel har til hensigt at fremme et varieret butiksudbud samt sikre, at arealer til butikformål udlægges, hvor der er god tilgængelighed for alle trafikanter. Det er en national interesse at sikre, at beslutninger om planlægning for aflastningsområder træffes på et oplyst grundlag. Planforslag for udlæg af aflastningsområder skal derfor som led af den offentlige høring indeholde en fyldestgørende redegørelse for konsekvenserne af planlægningen.

1.1 Produktions-, transport- og logistikvirksomheder

Sektormyndighed: Plan- og Landdistriktsstyrelsen under Kirkeministeriet.

Regelgrundlag: Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 7, 8 og 25, 26, og § 15 a og § 15 b.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At sikre drifts- og udviklingsmuligheder for produktionsvirksomheder af national interesse, herunder transport- og logistikvirksomheder*. • At produktionsvirksomheder af national interesse ikke vil kunne blive stillet over for skærpede miljøkrav som følge af realisering af ny planlægning. 	<p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>1.1.1 Kommunen må ikke planlægge for miljøfølsom anvendelse* i områderne omkring produktions-, transport- og logistikvirksomheder af national interesse, hvis planlægningen kan medføre en skærpelse af virksomhedernes miljøvilkår. Tilsynet tager udgangspunkt i en opmærksomhedszone* på op til 1500 m. Kommunen skal derfor ved planforslag inden for opmærksomhedszonen kunne redegøre for, at virksomhedens miljøvilkår ikke skærpes som følge af planlægningen, herunder enten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at arealet ikke er belastet af støj, lugt, støv eller anden luftforurening over Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier fra de pågældende produktionsvirksomheder af national interesse eller • at der fastsættes bestemmelser om bebyggelsens højde og placering eller afværgeforanstaltninger, der sikrer, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier overholdes. <p>1.1.2 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer for sikring af, at arealer belastet af støj, lugt, støv eller anden luftforurening ikke udlægges til miljøfølsom anvendelse, medmindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod gener.</p> <p>1.1.3 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer og udpegninger på kort af erhvervsområder forbeholdt produktions-, transport- og logistikvirksomheder, medmindre kommuneplanen indeholder en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor udpegningerne ikke er relevante for kommunen.</p> <p>1.1.4 Kommuneplaner med udpegninger af erhvervsområder forbeholdt produktions-, transport- og logistikvirksomheder skal indeholde udpegninger af konsekvensområder* omkring erhvervsområderne, medmindre kommuneplanen indeholder en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor udpegningerne ikke er relevante for kommunen.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Produktionsvirksomheder af national interesse og opmærksomhedszone omkring disse. <p>På www.planinfo.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledning om produktionsvirksomheder i kommune- og lokalplanlægning. <p>På www.mst.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier vedr. støj, lugt, støv og anden luftforurening.

1.2 Risikovirksomheder

Sektormyndighed: Plan- og Landdistriktsstyrelsen under Kirkeministeriet.

Regelgrundlag: Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 6, og bekendtgørelse 371/2016 om planlægning omkring risikovirksomheder §§ 2-4.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At forebygge at større uheld* på risikovirksomheder vil kunne være til fare for mennesker og miljø i områderne omkring risikovirksomhederne. • At risikoforholdene omkring risikovirksomheder indgår eksplicit i den kommunale planlægning. 	<p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>1.2.1 Hvis kommuner planlægger for anvendelse af arealer, der ligger nærmere end 500 m eller en større passende sikkerhedsafstand* fra en risikovirksomhed*, skal kommunerne redegøre fyldestgørende for følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At alle relevante risikomyndigheder er hørt forud for den offentlige høring. • At alle høringssvar er inddraget i planlægningen. • At risikomyndighedernes høringssvar ikke taler imod planlægningen. <p>1.2.2 Det skal sikres, at der fortsat er arealer til virksomheder med særlige beliggenhedskrav, herunder til risikovirksomheder, udlagt efter planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 6, og afstandskrav m.v. i forhold til andre byfunktioner fastsat for at varetage samfunds- og sikkerhedshensyn skal respekteres i planlægningen.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risikovirksomheder². <p>På www.dma.mst.dk findes yderligere information om risikovirksomheder.:</p> <p>På www.risikohåndbogen.mst.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledning om planlægning relateret til risikovirksomheder. • Bekendtgørelse nr. 371 af 21/04/2016 om planlægning omkring risikovirksomheder

² Kort og data er vejledende og baseres på indberetning fra Digital MiljøAdministration.

1.3 Jordbrug og store husdyrbrug

Sektormyndighed: Landbrugsstyrelsen under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Regelgrundlag: Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 10 og 11.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At sikre tilstrækkelige arealer til landbruget, med henblik på at sikre grundlaget for en effektiv og lønsom fødevarerproduktion. • At sikre vækst- og udviklingsmuligheder for eksisterende husdyrbrug, der drives som produktionslandbrug. 	<p>Landbrugsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>1.3.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort, der sikrer arealer, der er særligt egnede til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg til store husdyrbrug*.</p> <p>1.3.2 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort, der sikrer særlig værdifulde landbrugsområder*, således at de jordbrugsmæssige interesser kan varetages.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Særlig værdifulde landbrugsområder og store husdyrbrug <p>På www.planinfo.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledningen 'Sammenhængende Landbrugsplanlægning' (2012), der beskriver store husdyrbrug og værdifulde landbrugsområder. <p>På www.retsinformation.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cirkulære om varetagelse af de jordbrugsmæssige interesser under kommune- og lokalplanlægning (CIR nr. 9174 af 19/04/2010) <p>På www.jordbrugsanalyser.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Data til grund for udpegning af arealer til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg til store husdyrbrug samt værdifulde landbrugsområder.

1.4 Detailhandel

Sektormyndighed: Plan- og Landdistriktsstyrelsen under Kirkeministeriet.

Regelgrundlag: Planlovens § 5 n, stk. 1, og § 11 e, stk. 5.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At sikre, at beslutninger om planlægning for aflastningsområder* træffes på et oplyst grundlag (fyldestgørende redegørelse), og at offentligheden, herunder også nabokommuner, i høringsfasen gøres bekendt med konsekvenserne af planlægningen og har mulighed for at deltage i debatten om planlægningen³. 	<p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>1.4.1 Planforslag for udlæg eller udvidelse af aflastningsområder skal indeholde en fyldestgørende redegørelse for følgende</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det kundegrundlag, som etableringen af nye butikker baseres på, • det opland, som aflastningsområdet henvender sig til, • samt en vurdering af: <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvordan det planlagte aflastningsområde kan styrke konkurrencen med et større vareudvalg og lavere priser til fordel for forbrugerne. 2. Hvordan det planlagte aflastningsområde kan påvirke butiksforsyningen i bymidten i de mindre oplandsbyer og i landdistrikterne. 3. Hvordan det planlagte aflastningsområde, bl.a. set i forhold til kommunens størrelse, forventes at påvirke byens samlede oplandseffekt i forhold til nabokommuner. 	<p>På www.planinfo.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledning om detailhandelsplanlægning (2017)

³ For de nationale interesser vedr. planlægning af detailhandel i hovedstadsområdet se afsnit '5.2 Landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet'.

2 Natur og miljø

Natur og miljø er en national interesse. Det er et overordnet nationalt hensyn, at naturområder og levesteder for dyr og planter opretholdes og genoprettes, og at forurening af miljøet forebygges og hindres samtidig med at andre samfundsmæssige behov tilgodeses.

Den nationale interesse fokuserer på indsatsen for at bevare eksisterende naturområder som levesteder for naturligt hjemmehørende arter af planter og dyr samt at sikre større sammenhængende naturområder, der understøtter en positiv udvikling i biodiversiteten. Kommuneplanlægningen er et væsentligt redskab til at sikre, at den samfundsmæssige udvikling kan ske på et bæredygtigt grundlag med respekt for menneskets livsvilkår og under hensyntagen til naturområder, miljøet og dyre- og plantelivet samt til udviklings-scenarier for klimaændringer, herunder oversvømmelses- og/eller erosionsrisici.

Den nationale interesse for natur og miljø fokuserer ligeledes på de beskyttelsehensyn, der skal sikres på tværs af kommunegrænser og har betydning for en hensigtsmæssig udnyttelse af landets ressourcer på lang sigt.

Naturbeskyttelse og -genopretning

Det er en national interesse, at arealanvendelsen afvejer hensynet til natur og miljø, herunder menneskers levevilkår og bevarelsen af dyre- og plantelivet, og at Danmark varetager sine internationale forpligtelser vedrørende bevarelse af naturen med dens bestande af vilde dyr og planter og deres levesteder.

Grønt Danmarkskort, der samler naturtemaer i ét sammenhængende naturnetværk, skal sikre en forstærket indsats for større og sammenhængende naturområder, og det skal tjene som et strategisk planlægnings- og prioriteringsværktøj for kommuner, stat, foreninger og fonde som grundlag for prioritering af kommende naturindsatser. Det er en forudsætning for velfungerende naturplanlægning, at der sikres et godt samspil med de øvrige arealinteresser i det åbne land. Der lægges således vægt på, at kommunernes udpegninger ikke påfører lodsejere begrænsninger ift. udnyttelse af landbrugsejendomme, fx til udvidelse af husdyrbrug eller ny bebyggelse.

Lavbundsarealer

Det er en national interesse, at lavbundsarealer, der kan genoprettes til vådområder, og som vil kunne udvikle sig til værdifulde natur- eller vådområder, sikres bedst muligt. Vådområdeprojekter er et væsentligt middel til at nedbringe næringsstofindholdet i vandmiljøet.

Grundvand

Beskyttelse af grundvand mod forurening er en national interesse. Kommuneplanlægningen skal medvirke til at sikre, at drikkevandsforsyningen er baseret på rent grundvand. Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor OSD og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) udgør kernen i den overordnede grundvandsbeskyttelse og betragtes som områder, hvis beskyttelse kommunerne skal varetage i deres fysiske planlægning.

Oversvømmelse og erosion

Det er en national interesse, at alle kommuner udpeger områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion, og at kommuneplanen indeholder retningslinjer for etablering af afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion, hvis der planlægges for byudvikling, særlige tekniske anlæg, ændret arealanvendelse mv. i de udpegede områder. Kommunerne kan alternativt vælge at friholde udsatte områder for sårbar arealanvendelse. I forhold til denne nationale interesse er der gennem forskellige statslige styrelser stillet data og platforme til rådighed, som kan understøtte kommunerne i udarbejdelsen af kort for forskellige oversvømmelses- og erosionskilder, herunder Kystplanlægger.dk og KAMP.

Det er en national interesse, at kommune- og lokalplaner hænger sammen med risikostyringsplanerne i medfør af oversvømmelsesloven. Risikostyringsplanerne er udarbejdet med henblik på at nedbringe de potentielle negative følger af oversvømmelser for menneskers sundhed, miljø, kulturarv og økonomiske aktiviteter og/eller nedbringelse af sandsynligheden for oversvømmelse.

Skovrejsning

Det er en national interesse, at kommuneplanerne understøtter skovlovens formål om at forøge skovarealet og målet i Danmarks Nationale Skovprogram fra 2018 om, at skovlandskaber skal dække 20-25 procent af Danmarks areal inden udgangen af det 21. århundrede. Skovene dækker i dag ml. 14-15 procent af landets areal. Mere skovareal i Danmark underbygges af regeringsgrundlaget fra december 2022, hvoraf det fremgår, at det er ambitionen at fremlægge en skovplan med et mål om etablering af 250.000 hektar ny skov i Danmark. Etablering af ny skov bidrager væsentlig til at nå klimaneutralitet og på sigt nettonegative emissioner.

Udpegning af skovrejsningsområder er retningsgivende for, hvor det ud fra en samfundsmæssig helhedsbetragtning er mest hensigtsmæssigt at placere nye skove. I områder med naturværdier, landskabsværdier, geologiske værdier, kulturhistoriske værdier samt i råstofgraveområder og i arealkorridorer til fremtidige og eksisterende infrastrukturanlæg, kan disse interesser være uforenelige med skovrejsning. Sådanne områder skal friholdes for skovrejsning og skal derfor udpeges til områder, hvor skovrejsning er uønsket.

2.1 Naturbeskyttelse og -genopretning

Sektormyndighed: Miljøstyrelsen under Miljøministeriet og Plan- og Landdistriktsstyrelsen under Kirkeministeriet.

Regelgrundlag: Planlovens § 11, stk. 4, nr. 4, § 11 a, stk. 1, nr. 14, stk. 2-4., § 11 e, stk. 1, nr. 3 og planhabitatbekendtgørelsen*, bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At den kommunale arealanvendelse er i balance med hensyn til natur og miljø, herunder menneskers levevilkår og bevarelsen af dyre- og plantelivet. • At sikre natur- eller miljøhensyn, der følger af EU-lovgivning, andre internationale forpligtelser eller af national lovgivning, f.eks. forpligtelser vedrørende bevarelsen af naturen med dens bestande af vilde dyr og planter og deres levesteder. • At varetage beskyttelseshensyn, der skal sikres på tværs af kommunegrænser, eller som har betydning for en hensigtsmæssig udnyttelse af landets ressourcer på lang sigt. 	<p>Miljøstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>2.1.1 Kommuneplaner skal indeholde kort over udpegninger til Grønt Danmarkskort*. Grønt Danmarkskort skal indeholde udpegninger af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser*, økologiske forbindelser*, potentielle naturområder* og potentielle økologiske forbindelser*.</p> <p>2.1.2 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer for varetagelse af naturbeskyttelsesinteresser, herunder retningslinjer for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan kommunalbestyrelsen prioriterer naturindsatsen inden for Grønt Danmarkskort. • Hvordan kommunen overordnet vil vægte hensynet til områder inden for Grønt Danmarkskort ift. andre samfundsmæssige interesser. • Hvordan Grønt Danmarkskort sikres mod indgreb i form af bebyggelse, veje og anlæg, der kan forringe naturindhold, levesteder og spredningsveje for vilde planter og dyr. • At planlægningen sker i overensstemmelse med Natura 2000-planer, Natura 2000-skovplaner og handleplaner for kommunens realisering af disse planer. <p>2.1.3 Kommuneplaner skal indeholde redegørelser for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan de digitale naturkort* er anvendt ved udpegnings af Grønt Danmarkskort. • Hvilke typer områder, der er udpeget til Grønt Danmarkskort under anvendelse af de tre følgende kriterier i prioriteret rækkefølge: 1. 'Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser' uden for Natura 2000-områderne, 2. 'Potentielle naturområder', 3. Naturområder, som samtidig bidrager til andre formål, herunder klimatilpasning og -forebyggelse, et bedre vandmiljø eller rekreation. 	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grønt Danmarkskort (naturområder og potentielle naturområder samt økologiske og potentielle økologiske forbindelser) • Natura 2000-områder og ramsarområder i Danmark: Habitat- og fuglebeskyttelsesområder og ramsarområder <p>På www.mst.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledning mv. fra 2017 om Grønt Danmarkskort og naturbeskyttelsesinteresser. • Natura 2000-planer, Natura 2000-handleplaner og basisanalyser • MiljøGIS-data om Natura 2000 på webkort

(fortsat)

	<ul style="list-style-type: none"> • En arealmæssig opgørelse over naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser, potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser i kommuneplanen samt i den sidste kommuneplan. • En overordnet forklaring på årsagerne til arealudviklingen i Grønt Danmarkskort i kommuneplanen sammenlignet med den sidste kommuneplan. • I hvilket omfang naturprojekter* inden for Grønt Danmarkskort er realiseret over den sidste planperiode. <p>2.1.4 I kommuneplanlægningen skal kommuner redegøre for, at der ved en gennemførelse af planen ikke vil kunne ske en påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder samt internationalt beskyttede arter*, med mindre kommunen konkret kan argumentere for i planen, at der ikke er behov for denne vurdering (f.eks. pga. at der ikke foretages ændringer og/eller tilføjelser i planrammerne og tidligere vurderinger af disse).</p>	<p>På www.biodiversitetskort.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Digitale Naturkort, herunder Biodiversitetskortet, der skal understøtte arbejdet med udpeging af Grønt Danmarkskort. <p>På www.arter.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Registreringer af bilag IV-arter <p>På www.retsinformation.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Habitatvejledningen om udpeging og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
	<p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>2.1.5 Planhabitatbekendtgørelsen indeholder forbud mod planlægning* for udlæg af nye arealer til byzone og sommerhusområder og for nye eller væsentlige udvidelser af større trafikanlæg, tekniske anlæg, deponeringsanlæg og lignende i Natura 2000-områder*.</p>	

2.2 Lavbundsarealer

Sektormyndighed: Miljøstyrelsen under Miljøministeriet.

Regelgrundlag: Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 13 og politisk aftale af 4. oktober 2021 om grøn omstilling af dansk landbrug.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At næringsstofindholdet i landets vandmiljøer nedbringes, herunder at der opnås god økologisk tilstand eller godt økologisk potentiale i målsatte vandområder, jf. vandrammedirektivet. 	<p>Miljøstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>2.2.1 Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort over lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder*.</p> <p>2.2.2 Retningslinjerne skal udformes, så lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder, som udgangspunkt friholdes for planlægning, der ikke er forenelig med en eventuel genopretning af vådområderne.</p> <p>2.2.3 Retningslinjerne skal udformes, så de som udgangspunkt sikrer, at det samlede udpegede lavbundsareal, der kan genoprettes som vådområder, fastholdes eller forøges. Retningslinjerne skal i den sammenhæng sikre, at der udpeges nye erstatningsarealer, såfremt de udpegede lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder, reduceres.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder <p>På www.mst.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EU's vandrammedirektiv • Tilskud til kvælstof- og fosforvådområder

2.3 Grundvand

Sektormyndighed: Miljøstyrelsen under Miljøministeriet.

Regelgrundlag: Bekendtgørelse nr. 1697 af 21. december 2016 om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1 og stk. 2.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At sikre rent og rigeligt drikkevand. • At den danske drikkevandsforsyning i dag og fremover er baseret på rent grundvand, der som udgangspunkt alene kræver en simpel vandbehandling. • At forebygge faren for forurening af grundvandet i boringsnære beskyttelsesområder til almene vandforsyninger, områder med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse områder. 	<p>Miljøstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>2.3.1 Kommuner skal friholde områder med særlige drikkevandsinteresser* og indvindingsoplande til almene vandforsyninger* uden for disse for virksomheder eller anlæg, der kan medføre en væsentlig fare for forurening af grundvandet.</p> <p>2.3.2 Kommuner skal friholde boringsnære beskyttelsesområder* til almene vandforsyninger for arealanvendelse, der kan medføre øget fare for forurening af grundvandet.</p> <p>2.3.3 Hvis kommuner fraviger forbuddene under pkt. 2.3.1. og 2.3.2, skal grundvandsredegørelsen indeholde en redegørelse for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At der er en særlig planmæssig begrundelse for placeringen. • At placering uden for området er undersøgt og ikke fundet muligt. • At faren for forurening af grundvandet kan forebygges, herunder hvilke afværgetiltag dette vil kræve. 	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) • Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) • Indvindingsoplande uden for OSD <p>På www.mst.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledning nr. 9320 af 31. marts 2017 om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse, hvor kommuner kan læse nærmere om kravene til en grundvandsredegørelse. • Bekendtgørelse nr. 1697 af 21. december 2016 om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse

2.4 Oversvømmelse og erosion

Sektormyndighed: Plan- og Landdistriktsstyrelsen under Kirkeministeriet og Kystdirektoratet under Miljøministeriet.

Regelgrundlag: Planloven, § 11 a, stk. 1, nr. 18 og 19, og § 11 e, stk. 1, nr. 9.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At nedbringe risiko* i forbindelse med oversvømmelser fra regn, grundvand, vandløb, søer, havet, fjorde og andre dele af søterritoriet for hvert vand-distrikt. • At nedbringe risiko i forbindelse med erosion fra havet, fjorde og andre dele af søterritoriet for hvert vand-distrikt. 	<p>Kystdirektoratet fører tilsyn med følgende:</p> <p>2.4.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort over områder, der kan blive udsat for oversvømmelse og/eller erosion* fra havet og vandløb under marin påvirkning.</p> <p>2.4.2 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer for etablering af afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse og/eller erosion*, når der planlægges for byudvikling, særlige tekniske anlæg, ændret arealanvendelse mv. i områder, hvor der er fare for oversvømmelse og/eller erosion*.</p> <p>2.4.3 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer, der enten friholder arealer inden for risikoområder, udpeget i medfør af oversvømmelsesloven (lbk. nr. 1085 af 22. september 2017 og bek. nr. 894 af 21. juni 2016), for ny bebyggelse, eller sikrer etablering af afværgeforanstaltninger.</p> <p>2.4.4 Kommuneplaner skal indeholde en redegørelse for, at planlægningen er i overensstemmelse med den kommunale risikostyringsplan.</p> <p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>2.4.5 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort over områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion fra regn, grundvand og vandløb.</p> <p>2.4.6 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer for etablering af afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse og/eller erosion, når der planlægges for byudvikling, særlige tekniske anlæg, ændret arealanvendelse mv. i områder, hvor der er fare for oversvømmelse og/eller erosion.</p>	<p>På www.planinfo.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledning i planlægning for forebyggelse af oversvømmelse og erosion (2022) <p>På www.kystplanlagger.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erosions- og oversvømmelsesfare for tre tidsperioder ved forskellige hændelser. Kystplanlagger benytter klimascenariet RCP8.5. <p>På kamp.miljoportal.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bl.a. screening af oversvømmelser ved kraftig og længerevarende nedbør, vandløb, højtstående grundvand og hav. • Lovbekendtgørelse nr. 1085 af 22. september 2017 om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer • Bekendtgørelse nr. 894 af 21. juni 2016 om vurdering og risikostyring for oversvømmelser fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet

2.5 Skovrejsning

Sektormyndighed: Miljøstyrelsen under Miljøministeriet og Vejdirektoratet under Transportministeriet..

Regelgrundlag: Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 12, skovlovens § 1 og vejlovens §§ 1, 18 og 40-41.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At der er udpeget tilstrækkelige arealer til skovrejsning til at sikre fremdrift mod målet om at forøge landets skovarealer, som fastlagt i skovloven og i Danmarks Nationale Skovprogram. • At skovtilplantning ikke medfører merudgifter for staten ifbm. vejanlæg, og at arealer udlagt til eksisterende og mulige fremtidige statslige vejanlæg ikke tilplantes med skov. 	<p>Miljøstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>2.5.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort for beliggenheden af områder, hvor skovrejsning er ønsket.</p> <ul style="list-style-type: none"> • At det samlede areal til skovrejsningsområder som udgangspunkt fastholdes eller forøges. • At såfremt områder hvor skovrejsning er ønsket reduceres, skal nye områder hvor skovrejsning er ønsket udpeges. <p>2.5.2 At udpegninger til områder, hvor skovrejsning er ønsket ikke må være i konflikt med de nationale landskabs-, natur-, kultur- og miljøinteresser.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skovrejsningsområder (ønsket og uønsket) <p>På www.mst.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Danmarks nationale Skovprogram.
	<p>Vejdirektoratet fører tilsyn med følgende:</p> <p>2.5.3 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort, der sikrer, at arealer udlagt til eksisterende og mulige fremtidige statslige vejanlæg ikke tilplantes med skov og udpeges til områder, hvor skovtilplantning er uønsket.</p>	

3 Kulturarv og landskab

Det er en national interesse at sikre hensynet til landskab, geologi og kulturarv af national og international betydning, herunder kystlandskaber. Landskab, geologi og kulturarv vidner om den kulturhistoriske udvikling og tilpasningen til naturgrundlaget. De udgør en værdi og er samtidig grundlæggende samfundsmæssige forudsætninger for livskvalitet og identitet – også for kommende generationer.

Bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber

Landskabers karakter er det særlige udtryk, som bliver skabt i samspillet mellem naturgrundlaget, arealanvendelsen og de rumlige visuelle forhold. Det er landskabets karakter, der får området til at skille sig ud. De landskabelige værdier knytter sig til de mest karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet. F.eks. kyster, ådale, skove, bakker og slettelandskaber. Det er en national interesse, at kommunernes planlægning af det åbne land er med til at sikre de landskabelige udpegninger, så de fortsat udgør en væsentlig samfundsmæssig værdi.

Det er en national interesse at bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber udpeges i kommuneplanen, og at de sikres og bevares. De skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og tekniske anlæg. Dette dels af hensyn til de landskabelige kvaliteter og oplevelser, så f.eks. ådale og herregårdslandskaber ikke udviskes og forsvinder for bestandigt, dels for at give mulighed for at opleve de relativt få steder i Danmark, som ikke er påvirket af by eller tekniske anlæg.

For at fremme vedvarende energi i Danmark er det gjort muligt at opstille vindmøller og solceller i herregårds- og godslandskaber, medmindre disse er af en særlig kvalitet. Det er vigtigt at fastholde beskyttelsen af disse landskaber både før og efter, at energianlæg er udtjent. Udformning, størrelse og placering af energianlæggene har en afgørende betydning for, hvor meget de påvirker landskabet.

Det er vigtigt, at der i benyttelsen af det åbne land generelt er fokus på, hvordan nye elementer udformes og placeres, så de kan bidrage til den landskabelige oplevelse, herunder at forbedre landskabet.

Det er en national interesse, at kommunerne – i overensstemmelse med Den Europæiske Landskabskonvention – i deres planlægning og forvaltning afspejler, at landskabsoplevelsen udgør en vigtig del af livskvaliteten for mennesker overalt, både i byer og på landet.

Nationale geologiske interesseområder og geologiske kystlandskaber

Det er en national interesse, at de nationale geologiske interesseområder og geologiske kystlandskaber udpeges i kommuneplanen, og at de beskyttes mod tiltag, som kan ændre eller udviske de geologiske spor. Hensigten er at bevare de spor af geologiske processer, der rækker flere millioner af år tilbage. Det kan eksempelvis ske ved at beskytte overgange mellem forskellige geologiske landskabsformer, så deres indbyrdes sammenhæng kan ses, eller det kan være ved at beskytte smeltevandsaflejringer, så de ikke graves væk.

Kystnærhedszonen

Det er en national interesse, at de åbne danske kyster bevares. I kystnærhedszonen skal offentlighedens adgang til kysten sikres og udbygges.

Det er en national interesse, at landets kystområder søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængig af kystnærhed. Udlæg af ny byzone og etablering af anlæg i landzone inden for kystnærhedszonen kræver derfor en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse. Den særlige begrundelse skal godtgøre behovet for kystnær beliggenhed, herunder i fornødent omfang belyse mulighederne for placering uden for kystnærhedszonen.

Ferie- og fritidsanlæg skal lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser og kun i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser. Der kan alene udlægges nye sommerhusområder ved landsplandirektiv, ligesom eksisterende sommerhusområder skal fastholdes til feriemål.

Kulturhistoriske bevaringsværdier* og værdifulde kulturmiljøer*, herunder steder på UNESCOs verdensarvsliste eller den danske tentativliste

Det er en national interesse, at de kulturhistoriske og bygningsmæssige bevaringsværdier med deres særlige karakter og betydning opretholdes. Det er således vigtigt at sikre de kulturhistoriske bevaringsværdier, der afspejler forskellige dele af den samfundsmæssige udvikling som f.eks. bolig-, arbejds- og produktionsvilkår.

Steder, som UNESCO har optaget på verdensarvslisten, samt de steder, som Danmark har optaget på tentativlisten for fremtidige nomineringer til verdensarvslisten, er en national interesse, der skal sikres gennem bl.a. udlæg af bufferzoner i kommuneplanen, så udpegningsgrundlaget ikke krænkes eller forringes.

Det er en national interesse, at kommunerne skaber et overblik over bevaringsværdier fra oldtiden til i dag og udvælger de væsentlige værdier, som skal sikres gennem udpegningsplanlægningen enten som kulturmiljøer eller som bevaringsværdige bygninger. Dette arbejde skal ske i samarbejde med de kulturhistoriske museer.

Kirkerne og kirkernes omgivelser

Det er en national interesse, at kirker er markante kulturhistoriske kendingsmærker i landskabet, og at kommunerne sikrer indsynet til og udsynet fra kirker. Den kommunale planlægning skal bidrage til, at beskyttelsesområder omkring kirker er med til at sikre, at kirkerne bevares som tydelige kendingsmærker ligesom kommunal planlægning skal tage hensyn til kirkerne som del af den danske kulturarv.

3.1 Landskab og geologi

Sektormyndighed: Miljøstyrelsen under Miljøministeriet.

Regelgrundlag: Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 16 og 17.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber udpeges, sikres og bevares. • At landskabet, og særligt bevaringsværdige landskaber, som udgangspunkt friholdes for byggeri og tekniske anlæg af hensyn til den landskabelige oplevelse. • At de udpegede landskabers karakteristiske landskabstræk og landskabsoplevelser fastholdes og styrkes, herunder de natur- og kulturgeografiske samt visuelle værdier. • At sikre de geologiske formationer og særlige geologiske værdier i de nationale geologiske interesseområder og de nationale kystlandskaber. 	<p>Miljøstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>3.1.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort over de bevaringsværdige landskaber* og større sammenhængende landskaber*, og gerne med udgangspunkt i landskabskaraktermetoden*.</p> <p>3.1.2 Retningslinjerne skal udformes, så de som udgangspunkt friholder bevaringsværdige landskaber for ny bebyggelse og anlæg, idet disse vil forringe de mest karakteristiske og oplevelsesrige landskaber.</p> <p>3.1.3 Retningslinjerne skal udformes, så de som udgangspunkt friholder større sammenhængende landskaber for større bebyggelse og anlæg. Større bebyggelse og anlæg vil forringe de landskabelige sammenhænge og karaktergivende elementer og strukturer eller have konsekvens for det karakteristiske og oplevelsesrige i de tilhørende bevaringsværdige landskaber.</p> <p>3.1.4 Retningslinjerne skal udformes, så de som udgangspunkt sikrer og gerne forbedrer kvaliteten af de bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber. Miljøministeriet vil ved planlægning for vindmøller og solceller i herregårds- og godslandskaber* i bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber vurdere, om der er tale om et landskab af en "særlig kvalitet" eller om der af andre grunde vurderes at være tale om et værdifuldt landskab af national interesse.</p> <p>3.1.5 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende kort over nationale geologiske interesseområder* og nationale kystlandskaber*.</p> <p>3.1.6 Retningslinjerne skal udformes, så de som udgangspunkt friholder værdifulde geologiske områder for ny bebyggelse, gravning, anlæg eller beplantning, der vil sløre områdernes indbyrdes overgange og sammenhænge og/eller sløre værdifulde profiler, herunder kystprofiler.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber • Nationale geologiske interesseområder og nationale kystlandskaber <p>På www.mst.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledning om landskabet i kommuneplanlægningen, Miljøministeriet (2007). • Landskabskonventionen (2000).

3.2 Kystnærhedszonen

Sektormyndighed: Plan- og Landdistriktsstyrelsen under Kirkeministeriet.

Regelgrundlag: Planlovens § 5 a, stk. 1 og § 5 b, stk. 1-2 og stk. 5 samt § 16, stk. 4, landsplandirektiver for udviklingsområder i kystnærhedszonen og landsplandirektiver for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At de åbne kyster bevares, og at landets kystområder søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængig af kystnærhed. • At offentlighedens adgang til kysten sikres og udbygges. 	<p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>3.2.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer for arealanvendelsen i kystnærhedszonen* i overensstemmelse med bestemmelserne i planlovens § 5 a, stk. 1 og § 5 b.</p> <p>3.2.2 I kystnærhedszonen må kommuner kun inddrage nye arealer i byzone og planlægge for anlæg i landzonen, hvis kommunerne kan redegøre for, at der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse, der:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godtgør behovet for placering i kystnærhedszonen, og i nødvendigt omfang beskriver fravalgte, undersøgte alternative placeringer uden for kystnærhedszonen, og • Godtgør, at placeringen kan indpasses i forhold til natur- og eksisterende landskabsinteresse, herunder at arealudlægget er placeret længst muligt væk fra kysten og fortrinsvist bagved og i direkte tilknytning til eksisterende bebyggelse. <p>Kravet om en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for at inddrage nye arealer i byzone og planlægge for anlæg i landzone, gælder ikke for planlægning i udviklingsområder*, der er trådt i kraft.</p> <p>3.2.3 Bortset fra trafikhavne og andre overordnede infrastrukturanlæg kan der kun i ganske særlige tilfælde planlægges for bebyggelse og anlæg på land, som forudsætter inddragelse af arealer på søterritoriet eller særlig kystbeskyttelse.</p> <p>3.2.4 Hvis der udlægges arealer inden for et udviklingsområde, skal betingelserne i landsplandirektivet herfor være opfyldt. Såfremt betingelserne ikke er opfyldt, gælder reglerne under 3.2.2.</p> <p>3.2.5 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer, hvoraf det fremgår, at arealer beliggende i Grønt Danmarkskort ikke kan indgå i kommunens udviklingsområder i kystnærhedszonen.</p> <p>3.2.6 Hvis der udlægges nye sommerhusområder i kystnærhedszonen, skal arealet, der planlægges for, være udlagt til sommerhusområde i et landsplandirektiv.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kystnærhedszonen • Udlagte sommerhusområder ved landsplandirektiver siden 2005 • Udviklingsområder i kystnærhedszonen fra 2019 og fremefter

(fortsat)

	<p>3.2.7 Sommerhusområder i kystnærhedszonen skal fastholdes til ferieformål, medmindre områderne kan tilbageføres til landzone i henhold til landsplandirektiver for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen.</p> <p>3.2.8 Hvis kommuner planlægger for udlæg til ferie- og fritidsanlæg* i kystnærhedszonen, skal der være en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse, og disse skal lokaliseres efter sammenhængende turistpolitiske overvejelser og kun i forbindelse med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser.</p>	
--	--	--

3.3 Kulturarv

Sektormyndighed: Slots- og Kulturstyrelsen under Kulturministeriet.

Regelgrundlag: Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 15, og § 11 f, stk. 4, nr. 2, museumslovens kapitel 8 og 8 a, naturbeskyttelseslovens § 18, bygningsfredningslovens kapitel 5 og UNESCOs Verdensarvskonvention af 1972.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At de kulturhistoriske, arkitektoniske og miljømæssige bevaringsværdier opretholdes og at deres særlige karakter og betydning sikres gennem planlægning. • At sikre de steder i Danmark som UNESCO har optaget på listen over verdens kultur- og naturarv, og de steder, som er optaget på den danske tentativliste, så optagelsesgrundlaget ikke forringes. • At kommuner i samarbejde med kulturhistoriske museer skaber et overblik over bevaringsværdier fra oldtiden til i dag og udvælger de væsentligste værdier, der skal sikres i den kommunale planlægning. 	<p>Slots- og Kulturstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>3.3.1 Kommuner skal ved planlægning for bebyggelse og anlæg i sammenhæng med kulturarv af national og international betydning, værdifulde kulturmiljøer* og kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder fredede* og bevaringsværdige bygninger*, beskyttede fortidsminder*, kulturarvsarealer* og sten- og jord-diger, sikre den bymæssige eller landskabelige helhed.</p> <p>Kulturarv af international betydning</p> <p>3.3.2 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort, der sikrer steder på UNESCOs verdensarvsliste og på tentativlisten samt bufferzoner* omkring disse.</p> <p>3.3.3 Kommuner må som udgangspunkt ikke planlægge for ændret arealanvendelse i områder optaget på UNESCOs verdensarvsliste eller på tentativlisten herfor, medmindre der er tale om opførelse af besøgscentre eller lignende, som styrker formidlingen af verdensarven.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturhistoriske bevaringsværdier og værdifulde kulturmiljøer • Fortidsminder og arkæologiske kulturarvsarealer • Fredede bygninger • Bevaringsværdige bygninger og bygninger med høj bevaringsværdi • Beskyttede sten- og jorddiger <p>På www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kort over alle registrerede fortidsminder. <p>På www.kulturarv.dk/fbb findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kort over alle fredede bygninger.

(fortsat)

<ul style="list-style-type: none"> • At sikre, at de udpegede nationale industriminder, nationale koldkrigsminde, særligt velbevarede industrihavne* og udvalgte anlæg fra Anden Verdenskrig ikke forringes. 	<p>Kulturarv af national betydning:</p> <p>3.3.4 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer og udpegninger på kort, der sikrer nationale industriminder, nationale koldkrigsminde, særligt velbevarede industrihavne og udvalgte anlæg fra Anden Verdenskrig.</p> <p>3.3.5 Kommuner må kun planlægge for ændret arealanvendelse omkring udpegede nationale industriminder, nationale koldkrigsminde, særligt velbevarede industrihavne og udvalgte anlæg fra Anden Verdenskrig, hvis kommunerne sikrer, at bevaringsværdierne ikke forringes.</p> <p>3.3.6 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort, der sikrer de kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder bygninger og kulturmiljøer såvel i byerne som i det åbne land.</p>	<p>På www.planinfo.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledningen Lokalplanlægning for bevaringsværdige miljøer i byer og på landet. <p>På www.slks.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledning i udpegning af bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer. • En oversigt over statslige udpegninger af nationale industriminder, nationale koldkrigsminde og udvalgte anlæg fra Anden Verdenskrig. • <p>På whc.unesco.org findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Retningslinjer for afgrænsning af UNESCOs verdensarvssteder og bufferzonerne omkring disse.
---	--	---

3.4 Kirkerne og kirkernes omgivelser

Sektormyndighed: Kirkeministeriet og stiftsøvrigheden.

Regelgrundlag: Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 15 og naturbeskyttelseslovens § 19.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At den kommunale planlægning tager hensyn til kirkerne som del af den danske kulturarv, da kirkerne er markante kulturhistoriske kendingsmærker i landskabet. • At den kommunale planlægning sikrer ind- og udsyn fra kirkerne. 	<p>Kirkeministeriet og stiftsøvrigheden fører tilsyn med følgende:</p> <p>3.4.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort over kirkebeskyttelsesområder omkring kirkerne, der skal sikre hensynet til kirkerne og det kirkeomgivende kulturmiljø og landskab*.</p> <p>3.4.2 Hvis kommuner planlægger for ændret arealanvendelse, f.eks. til vindmøller og byudvikling, skal kommunerne tage hensyn til ind- og udsyn* fra kirkerne.</p> <p>3.4.3 Kommuner skal i særlig grad varetage hensynet til kirkeomgivelserne inden for kirkebyggelinjen*, andre udpegede kirkeomgivelser* og hensynet til Provst Exner fredninger*.</p>	<p>På www.kirkeplan.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kort over kirkerne, kirkebyggelinjen og fjernbeskyttelsesområder omkring kirkerne samt links til Provst Exner-fredninger.

4 Hensyn til nationale og regionale anlæg

Hensyn til anlæg af regional eller national betydning er en national interesse. Ved anlæg af national og regional betydning forstås anlæg, der er nødvendige for at varetage landsdækkende eller tværkommunale funktioner eller væsentlige nationale interesser. Den nationale interesse består f.eks. i at fastholde og sikre udnyttelsen af regionale eller nationale infrastrukturanlæg som f.eks. lufthavne, statsveje, jernbaner, energiforsyning og kommunikationssystemer.

Flyvepladser og indflyvningszoner

Det er en national interesse, at der tages hensyn til landets flyvepladser og andre luftfartsanlæg, der er nødvendige for at varetage landsdækkende og tværkommunale funktioner.

Der må ikke etableres byggeri, anlæg, skovrejsning eller andet, der hindrer hensigtsmæssig brug af flyvepladser eller som vil kunne bringe lufttrafikkens sikkerhed i fare. Vindmøller, master og andre "luftfartshindringer" med en totalhøjde på 100 m eller mere, som ønskes opført uden for indflyvningsplanerne til flyvepladser, skal anmeldes til Trafikstyrelsen. Flyvesikkerheden kan ligeledes trues af fugle, og der skal derfor udvises særlig opmærksomhed, når der planlægges nye anlæg, der kan tiltrække fugle. Det kan f.eks. være grusgrave, spildevandsanlæg, fødevarer- eller fiskerivirksomheder, eller udpegning af lavbundsarealer til genopretning til vådområder, idet vådområder typisk tiltrækker større mængder fugle.

Vej- og jernbaneanlæg

Det er en national interesse, at der sker en koordinering mellem den kommunale og den statslige transportplanlægning, og at kommuneplanlægningen udarbejdes under hensyn til den overordnede infrastruktur for veje og jernbaner.

Det er vigtigt, at kommuneplanlægningen sikrer overensstemmelse mellem byudviklingen og offentlige investeringer i infrastruktur og transport.

Det er en national interesse, at kommunerne ikke planlægger for støjfølsom arealanvendelse omkring statsveje, jernbaneanlæg og tilhørende arbejdsarealer, medmindre de vejledende grænseværdier for støj kan overholdes.

Transporttunge virksomheder er afhængige af lokaliseringsmuligheder i erhvervsområder med god tilgængelighed til motorveje. Ved kommunal planlægning af erhvervsområder langs motorveje skal det sikres, at disse prioriteres til transporttunge virksomheder som transport- og logistikvirksomheder.

Kommunikationssystemer

Det er en national interesse, at Danmark har en veludbygget digital infrastruktur, da disse er nødvendige for at varetage landsdækkende kommunikationsbehov i hele Danmark. Det er en national interesse, at kommunerne arbejder for god internet- og mobildækning, og at kommuneplanlægningen er med til at sikre den forsyningssikkerhed og forsyningspligt på visse tjenester, som lovgivningen foreskriver.

Energiforsyning

Det er en national interesse, at infrastruktur til energiforsyningen opretholdes og udbygges.

Energisystemet er under transformation mod en større andel af Danmarks energi fra vedvarende energi. Det er en national interesse, at der sikres arealer til udbygning af vedvarende energianlæg. Arealreservationerne til de største vedvarende energianlæg, herunder vindmøller og solceller, er afgørende for at sikre tilstrækkelig kapacitet og andel af vedvarende energi i Danmarks energisystem.

Det er endvidere en national interesse, at hensynet til gas- og eltransmissionsanlæg og eksisterende arealreservationer hertil sikres, og at der kan ske den nødvendige udbygning af infrastrukturen til transmission af energi af hensyn til nyttiggørelse af vedvarende energi, som skal tilkobles transmissionssystemerne direkte eller indirekte. Ift. gas omfatter den nationale interesse både arealer til gastransmission og til gasdistributionsanlæg.

Forsvarets-, Hjemmeværnets- og Beredskabsstyrelsens anlæg

Det er en national interesse, at Danmark opretholder et forsvar, et beredskab og et hjemmeværn, og at deres operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter og -muligheder fastholdes og sikres.

Kommunerne skal derfor tage hensyn til Forsvarsministeriets interesser i den kommunale planlægning og administration efter planloven, herunder landzoneadministrationen.

Forsvarsministeriet har flere anlæg, hvor der er behov for at kunne gennemføre støjende aktiviteter. Kommuners planlægning for støjfølsom arealanvendelse i nærheden af disse anlæg skal ske på en måde, så konflikter forebygges. Samtidig skal Forsvarsministeriets nuværende og fremtidige aktiviteter kunne opretholdes og udvikles i takt med de samfundsmæssige interesser.

Det er en national interesse, at planlægning for særligt værdifulde jordbrugsområder, genopretning af naturområder og Grønt Danmarkskort og lign. sker på en måde, der er foreneligt med Forsvarsministeriets operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter.

Ovenstående er særligt relevant i forhold til kommuneplanlægning i nærheden af Forsvarsministeriets øvelsespladser, skyde- og øvelsesterræner, skydebaner, radarstationer og master, flyvestationer, flådestationer, kaserne, depoter, tankanlæg og ledningsanlæg samt sikkerheds- og beskyttelseszoner relateret til disse.

Biogasanlæg

Det er en national interesse, at der fastholdes og sikres tilstrækkelige arealreservationer til nationale eller regionale tekniske anlæg. Det er en national interesse, at der i kommuneplanlægningen udpeges arealer til fælles biogasanlæg, og at der i planlægning for arealerne tages hensyn til bl.a. naboer, grundvand, natur- og landskabsinteresser. Fælles biogasanlæg skal som udgangspunkt placeres i erhvervsområder til klasse 7-industrivirksomheder, med mindre særlige forhold taler imod f.eks. infrastruktur og gyllegrundlag.

4.1 Flyvepladser og indflyvningszoner

Sektormyndighed: Trafikstyrelsen under Transportministeriet⁴.

Regelgrundlag: Luftfartslovens §§ 64, 65, 67 a, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 og Kommissionens forordning (EU) nr. 139/2014 af 12. februar 2014.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At den kommunale planlægning tager hensyn til landets flyvepladser*, lufthavne og andre lufthavnsanlæg, da disse er nødvendige for at varetage landsdækkende og tværkommunale funktioner. • At der i nærheden af flyvepladser, lufthavne og andre luftanlæg ikke etableres byggeri, anlæg eller lignende (hindringer*), der kan hindre hensigtsmæssigt brug af flyvepladser, eller som vil kunne bringe lufttrafikkens sikkerhed i fare. F.eks. ved etablering af vindmøller, master, større solcelleanlæg og andre høje anlæg. 	<p>Trafikstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>4.1.1 Kommuner må ikke planlægge i konflikt med højdebegrænsninger på servitutbelagte områder, indflyvningsplanen* til offentligt godkendte flyvepladser*, eller andre luftfartsanlæg og militære flyvestationer med civil beflyvning.</p> <p>4.1.2 Hvis kommunerne planlægger for bebyggelse og anlæg med en højde på op til 25 meter over terræn eller mere inden for indflyvningsplanerne eller med en højde på 100 meter eller mere uden for indflyvningsplanerne, skal kommunen redegøre for følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At projektet er forelagt Trafikstyrelsen forud for den offentlige høring. • At Trafikstyrelsens svar er inddraget i planlægningen. • At planlægningen er i overensstemmelse med Trafikstyrelsens svar. <p>4.1.3 Kommuner må kun planlægge for bebyggelse og anlæg, der kan tiltrække fugle, hvis kommunerne redegør for, at der ikke vil være forøget risiko for sammenstød mellem fugle og fly, som følge heraf, gældende for lufthavne certificeret i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 og Kommissionens forordning (EU) nr. 139/2014 af 12. februar 2014.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indflyvningsplaner • Fuglekollision • Luftfartsanlæg og respektafstande

⁴ For planlægning i nærheden af militære flyvestationer, se afsnit 4.6 Forsvaret, Hjemmeværnet og Beredskabsstyrelsen.

4.2 Vej- og broanlæg

Sektormyndighed: Transportministeriet og Vejdirektoratet under Transportministeriet.

Regelgrundlag: Planlovens §11 a, stk. 1, nr. 4, 7 og 12, § 11 b, stk. 15, og vejlovens §§ 1, 18, 20, 40 og 41 m.fl.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At kommunernes by- og vejplanlægning sker i samspil med det overordnede vejnet således, at der sikres en sammenhængende transportstruktur i landet, hvilket er afgørende for, at personer og gods kan bevæge sig rundt i Danmark. • At byudvikling tager hensyn til offentlige investeringer i transportinfrastruktur og ikke medfører væsentlige merudgifter for staten. • At erhvervsarealer langs motorveje forbeholdes transporttunge virksomheder, såsom transport- og logistikvirksomheder, da disse er afhængige af lokaliseringsmuligheder med god tilgængelighed til motorveje. 	<p>Transportministeriet og Vejdirektoratet fører tilsyn med følgende:</p> <p>4.2.1 Der skal redegøres for sammenhængen mellem de eksisterende og fremtidige statslige vej- og broanlæg og det fremtidige lokale vejnet. Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort for beliggenheden af eksisterende og mulige fremtidige trafik anlæg i henhold til arealreservationer efter planlovens § 3, vejloven og konkrete projekterings- og anlægslove⁵.</p> <p>4.2.2 Kommuners planlægning af byudviklingsområder skal være i overensstemmelse med kommunale vejplaner for det fremtidige lokale vejnet. I forbindelse med planlægningen skal der redegøres for de mulige vejnetmæssige og trafikale konsekvenser på kommuneveje og statsveje.</p> <p>4.2.3 Kommuner skal ved udlæg af erhvervsarealer langs motorveje og ved disses tilslutningsanlæg forbeholde arealerne til transport-, logistik- og andre transporttunge virksomheder. Hvis kommuner planlægger for andre virksomhedstyper på motorvejsnære erhvervsarealer, skal der redegøres for, at der i fremtiden ikke findes behov for at planlægge for transporttunge virksomheder med behov for motorvejsnær lokalisering. I den forbindelse skal kommuner opgøre og vise eksisterende og uudnyttede arealudlæg til transporttunge erhverv samt godtgøre, at kommunale vejplaner understøtter effektiv transportafvikling.</p> <p>4.2.4 Ved kommuners udlæg af arealer til støjfølsom anvendelse nær statslige vej- og broanlæg, skal disses støjkonsekvenszone fremskrives til planlægningstidspunktet. Der skal i planlægningen fastsættes rammebestemmelser om etablering af støjafskærmning, der sandsynliggør, at grænseværdier for støjfølsom arealanvendelse kan overholdes mht. støj fra nuværende og fremtidige statslige vej- og broanlæg⁶.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes:</p> <p>Data og kort over visse statsvejsforhold samt vejinteressezoner for visse planer for statsveje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejadgang • Adgangsbegrænsning • Vejbyggelinjer • Vejprojekter - vejinteressezoner <p>På www.vejdirektoratet.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledning i lov om offentlige veje

⁵ Vej- og broanlæg ejet af Sund og Bælt Holding A/S⁵ eller selskabets datterselskaber samt statslige anlægsprojekter under Sund og Bælt Holding A/S anses i denne sammenhæng som statslige vej- og broanlæg.

⁶ Vej- og broanlæg ejet af Sund og Bælt Holding A/S⁶ eller selskabets datterselskaber samt statslige anlægsprojekter under Sund og Bælt Holding A/S anses i denne sammenhæng som statslige vej- og broanlæg.

4.3 Jernbaneanlæg

Sektormyndighed: Banedanmark under Transportministeriet.

Regelgrundlag: Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 7 og nr. 8, og § 15 a § 15 b.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At kommunerne i deres planlægning tager hensyn til de nationale jernbanetrafikanlæg og tilknyttede arbejdsarealer, da disse er nødvendige for at sikre og fastholde det landsdækkende jernbanenet. • At kommunerne sikrer, at planlægningen ikke medfører væsentlige merudgifter for staten, f.eks. ved at placere miljøfølsom anvendelse i nærheden af Banedanmarks arbejdsarealer* ved jernbanen, og dermed forhindrer en aktuel aktivitet på arealerne i at fortsætte. 	<p>Banedanmark fører tilsyn med følgende:</p> <p>4.3.1 Hvis kommuner planlægger for ny eller intensiveret miljøfølsom arealanvendelse i en opmærksomhedszone* på 500 meter omkring Banedanmarks anlæg og arbejdsarealer, skal kommuner redegøre for, at planlægningen ikke vil medføre skærpede miljøkrav for Banedanmark.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Banedanmarks anlæg- og arbejdsarealer samt opmærksomhedszoner omkring disse

4.4 Kommunikationssystemer

Sektormyndighed: Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Regelgrundlag: Lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (§ 1, § 60 a), lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål og udnyttelse af infrastruktur til opsætning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde m.v. (§ 1) og lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v. (§ 2, § 9 f-h).

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At den kommunale planlægning understøtter mobil- og bredbåndsdækning, herunder bredbåndsinfrastruktur* såsom mobilmaster, mobilantener og bredbåndskabler, da disse er nødvendige for at varetage landsdækkende kommunikationsbehov. 	<p>Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur fører tilsyn med følgende:</p> <p>4.4.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer eller redegørelse, der understøtter udbygningen af mobilmaster, mobilantener og bredbåndsinfrastruktur til mobil- og bredbåndsnettet.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fastsatte dækningskrav i frekvensauktionerne fra 2019 og 2021 <p>På tjekditnet.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En oversigt over bredbånd- og mobildækningen lokalt. <p>På mastedatabasen.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En oversigt over eksisterende og planlagte antennepositioner. • Værktøjskasse til udrulning af digital infrastruktur

4.5 Energiforsyning

Sektormyndighed: Energistyrelsen under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Regelgrundlag: Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 5 og 6, lov om elforsyning, lov om gasforsyning, lov om Energinet samt forordning om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur og elsikkerhedsloven.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At kommunernes planlægning tager hensyn til eksisterende og fremtidige gas- og eltransmissionsanlæg, herunder ilandføring og nettilslutning af VE produktion mv. • At gas- og eltransmissionsanlæg udvikles som et effektivt og sammenhængende infrastruktur-system, så forsyningsikkerheden opretholdes, og der sikres arealer hertil. • At kommunernes planlægning tager hensyn til gasdistributions-systemer. 	<p>Energistyrelsen⁷ fører tilsyn med følgende:</p> <p>4.5.1 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende kort over udpegning af områder over beliggenheden af eksisterende og mulige fremtidige tekniske anlæg og arealreservationer til el- og gastransmission herunder efter planlovens § 3. Dette omfatter fx ilandføringsanlæg og nettilslutning af VE produktion (f.eks. havvindmølleparker) og nettilslutning af elektrolyseanlæg (PtX) til eltransmissionsnettet.</p> <p>4.5.2 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer, der sikrer hensynet til gas- og eltransmissionsanlæg* og de eksisterende arealreservationer til elforsyningen.</p> <p>4.5.3 Kommuner må kun udlægge arealer til bebyggelse og anlæg i eksisterende arealreservationer til elforsyningen, såfremt der er redegjort for, at arealudlægget ikke vil have konsekvenser for elforsyningen. Kommuner skal undgå udlæg af bebyggelse og anlæg inden for 200 meters radius af gastransmissionsrørledninger, på begge sider af ledningerne, så et acceptabelt risikoniveau ikke overskrides, jf. cirkulære 183/1984.</p> <p>4.5.4 Hvis kommuner planlægger for vindmøller i en afstand af 1,5 x vindmøllens højde til gas- og eltransmissionsanlæg, skal kommunerne redegøre for, at vindmøllerne ikke vil udgøre en fremtidig risiko for gas- og eltransmissionsanlæg og dertilhørende forsyningsikkerhed.</p> <p>4.5.5 at kommuneplanlægning ikke kommer i konflikt med gasdistributionsystemet*.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kort over arealreservationer til el- og gastransmissionsnettet samt opmærksomhedszone i tilknytning hertil. <p>På geodata-info.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kort over gastransmissionsnettet. Data til at opbygge GIS-systemer kan findes her. <p>På geodata-info.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kort over eltransmissionsnettet. Data til at opbygge GIS-systemer kan findes her.

⁷ Spørgsmål vedr. punkt 4.5.1 – 4.5.4 kan rettes til Energinet og spørgsmål vedr. punkt 4.5.5 kan rettes til Evida.

<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At kommunernes planlægning tager hensyn til vindmøller og solcelleanlæg, da anlæggene er nødvendige for den landsdækkende energiforsyning og for den grønne omstilling. 	<p>4.5.6 At kommuneplaner indeholder retningslinjer for placering af vindmøller og solcelleanlæg.</p> <p>4.5.7 At kommunerne ved udpegning af arealer til vindmøller forholder sig til tidssvarende vindmøller.</p> <p>4.5.8 At der redegøres for interesseafvejningen, hvis tidligere arealudpegninger til vedvarende energianlæg bortfalder eller ændres med henblik på anden anvendelse.</p>	<p>På www.kapacitetskort.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Energinet og Green Power Denmarks kapacitetskort for elnettet, der er et dialogværktøj, der understøtter optimal placering af nye VE-anlæg. <p>På kort.plandata.dk findes relevante informationer om eksisterende vindmøller og solcelleanlæg, herunder foreslåede og vedtagne lokalplaner samt information om fredninger mv.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • At der gennem den kommunale planlægning udpeges arealer til etablering af biogasanlæg, og at biogasanlæg placeres således, at transport til og fra anlæggene minimeres. 	<p>4.5.9 Kommuneplaner skal indeholde retningslinjer med tilhørende udpegninger på kort, der sikrer arealreservationer til biogasanlæg.</p>	<p>På www.ens.dk/ansvarsomraader/bioenergi/produktion-af-biogas findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Links til kort over biogasproducenter i Danmark.

4.6 Forsvaret, Hjemmeværnet og Beredskabsstyrelsen

Sektormyndighed: Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse under Forsvarsministeriet.

Regelgrundlag: Planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 4-7, nr. 10, nr. 13-14, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 og Kommissionens forordning (EU) nr. 139/2014 af 12. februar 2014.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At Danmark opretholder et forsvar, et beredskab og et hjemmeværn. • At den kommunale planlægning fastholder og sikrer Forsvarets, Hjemmeværnets og Beredskabsstyrelsens, operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter samt uddannelsesmuligheder, f.eks. ved planlægning i nærheden af skyde- og øvelsesterræner, radarstationer og radio-/telemaster, flyvestationer, flådestationer, operationsområder, kaserner, depoter og tankanlæg. 	<p>Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse fører tilsyn med følgende:</p> <p>4.6.1 Kommuner må ikke planlægge for ny eller intensiveret støjfølsom arealanvendelse inden for støjkonsekvensområderne omkring Forsvarsministeriets skydebaner, øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner eller inden for støjkonsekvensområderne omkring militære flyvestationer, flyvepladser og helikopterlandingspladser.</p> <p>4.6.2 Kommuner må ikke planlægge for anlæg og ændret anvendelse, der kan tiltrække fugle, herunder f.eks. udpegning af lavbundsarealer, der skal kunne genoprettes til vådområder, i en afstand af 13 km fra militære flyvestationer og Flyverkommandoens skyde- og øvelsesområder.</p> <p>4.6.3 Kommuner må ikke planlægge for bebyggelse og anlæg, der er i konflikt med højdebegrænsninger på servitutbelagte områder eller de generelle højdebegrænsninger, der fremgår af indflyvningsplanerne omkring de militære flyvepladser. Specifikt for militære flyvestationer gælder desuden en generel højdebegrænsning på 152 m (500 fod) over havets overflade inden for et område på 26 km x 37 km (14 sømil x 20 sømil) omkring landingsbanerne. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse kan efter en konkret vurdering meddele skærpede restriktioner inden for ovennævnte område.</p> <p>4.6.4 Kommuner må ikke planlægge for vindmøller, bygninger eller andre høje anlæg nærmere end 5 km fra Forsvarsministeriets øvelsespladser, skyde- og øvelsesterræner, hvis planlægningen er uforenelig med Forsvarsministeriets operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter.</p> <p>4.6.5 Kommuner må ikke planlægge for vindmøller, bygninger eller andre anlæg, der er i konflikt med Forsvarsministeriets radarovervågning samt radio- og telekommunikation.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes:</p> <p>Kort og data over støjkonsekvensområderne omkring Forsvarets, Hjemmeværnets og Beredskabsstyrelsens øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner samt de militære flyvestationer, (4.6.1):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støjzoner omkring militære flyvestationer • Støjzoner omkring øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner <p>På www.tinglysning.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsvarsministeriets ledningsanlæg og sirenepositioner, (4.6.9 og 4.6.12). <p>På ejendomsstyrelsen.dk findes:</p> <p>Information vedrørende kommunalplanlægning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yderligere information om planlægning af vindmøller, høje bygninger og anlæg ift. Forsvarsministeriets anlæg mv.

(fortsat)

4.6.6	Kommuner må ikke planlægge for transformieranlæg og lignende, hvis dette er uforeneligt med Forsvarsministeriets radio- og telekommunikation.
4.6.7	Kommuner må ikke planlægge for indskrænkning eller udvidelse af havneanlæg, der er i konflikt med Forsvarsministeriets Flådestationer, Hjemmeværnskommandoens og SAR beredskabets drifts- og operationsmuligheder.
4.6.8	Hvis kommuner planlægger i nærheden af militære depoter, skal kommunerne respektere militære sikkerhedszoner i forhold til almindelig beboelse, stærkt trafikerede veje m.m. og en sikkerhedszone for følsom anvendelse for skoler, sygehuse, plejehjem o. lign.
4.6.9	Kommunerne skal i planlægningen respektere militære sikkerhedszoner og øvrige afstandskrav ved Forsvarsministeriets tankområder, og det dertil hørende tinglyste ledningsanlæg.
4.6.10	Der kan forekomme andre sikkerhedszoner omkring Forsvarsministeriets anlæg, som kommunerne kan blive bedt om at tage hensyn til i planlægningen.
4.6.11	Kommuner må ikke planlægge for nye veje og stier på Forsvarsministeriets arealer, hvis planlægningen er uforenelig med Forsvarsministeriets operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter.
4.6.12	Kommuner må ikke planlægge i konflikt med Forsvarsministeriets sirenepositioner i det landsdækkende sirenevarslingssystem.
4.6.13	Kommuner må ikke planlægge for nye anlæg eller aktiviteter på Forsvarsministeriets arealer, hvis planlægningen er uforenelig med Forsvarsministeriets operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter.
4.6.14	Inden for Forsvarsministeriets arealer må kommunerne ikke: <ul style="list-style-type: none"> • udpege arealer til særlig værdifulde landbrugsområder, • udpege arealer til genopretning af vådområder eller udpege umiddelbart tilgrænsende arealer til genopretning af vådområder, hvis dette er uforeneligt med Forsvarsministeriets operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter.
4.6.15	Inden for Forsvarsministeriets arealer kan kommunerne kun udpege arealer til Grønt Danmarkskort eller fastsætte retningslinjer herfor, såfremt dette er foreneligt med Forsvarsministeriets operations-, trænings- og uddannelsesaktiviteter. Ovenstående gælder ikke for områder omfattet af national og international naturbeskyttelseslovgivning.

5 Regler og beslutninger efter planlovens § 3

Det er en national interesse, at regler og beslutninger efter planlovens § 3 efterleves i den kommunale planlægning, jf. planlovens § 29, stk. 1. Planlovens § 3 vedrører regler, som minister for landdistrikter kan udstede for at varetage landsplanmæssige interesser. Regler efter planlovens § 3 udstedes ofte ved en bekendtgørelse og omtales som et landsplandirektiv.

Et landsplandirektiv kan have detaljerede regler for anvendelsen af ét konkret område, eller det kan være af mere overordnet karakter. Det kan fx fastsætte regler for indholdet af planlægningen for et større sammenhængende område som fx hele hovedstadsområdet. Landsplandirektivet for hovedstadsområdet – Fingerplanen⁸ – er uddybet i afsnit 5.1 og landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet⁹ er uddybet i afsnit 5.2 for at tydeliggøre det statslige tilsyn med hovedstadskommunernes planlægning. Tilsvarende fremgår tilsynet med landsplandirektiver for udviklingsområder i kystnærhedszonen og landsplandirektiver for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen i afsnit 3.2. Selvom tilsynet med udvalgte temaer er fremhævet i denne Oversigt, så er alle landsplandirektiver udstedt efter § 3 i planloven i sin helhed omfattet af statens tilsynsforpligtigelser.

---

⁸ Bekendtgørelse om hovedstadsrådets planlægning (Fingerplan 2019 – landsplandirektiv for hovedstadsrådets planlægning)

<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2019/312> samt med senere ændringer <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2022/1087>

⁹ Bekendtgørelse om landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet (<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2018/1488>)

5.1 Fingerplanen

Sektormyndighed: Plan- og Landdistriktsstyrelsen under Kirkeministeriet og Energistyrelsen under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet¹⁰.

Regelgrundlag: Fingerplan 2019 (Bekendtgørelse nr. 312 af 28/03/2019 om hovedstadsområdets planlægning).

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
BYVÆKST		
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At der i hovedstadsområdet sikres en regional balance i byudvikling. • At den kommunale planlægning i Hovedstadsområdet er i overensstemmelse med de overordnede hensyn i Fingerplanen, dvs. fastholdelse af fingerbystrukturen. 	<p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>5.1.1 Hovedstadskommuners arealudlæg til byvækst må ikke overstige kommunernes behov inden for den 12-årige planperiode.</p> <p>5.1.2 Kommuneplaner skal indeholde rækkefølgebestemmelser*, der viser, at der ikke sker en forskydning af byvæksten fra byfingeren til det øvrige hovedstadsområde.</p> <p>5.1.3 I det ydre storbyområde skal nye arealudlæg til byvækst i landområdet ske i tilknytning til eksisterende bymæssig bebyggelse i byzonen.</p> <p>5.1.4 Nye arealudlæg i det øvrige hovedstadsområde, skal være af lokal karakter* og ske i tilknytning til kommuncentre eller som afrunding af andre bysamfund. I landzonelandsbyer kan der i overensstemmelse med planloven kun opføres enkelte bebyggelser inden for landsbyens afgrænsning, fx i form af huludfyldning mellem eksisterende bygninger.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fingerplanens områdetyper - det indre og det ydre storbyområde
STATIONSNÆRHEDSPRINCIPPET		
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At hovedstadskommuner følger stationsnærhedsprincippet og placerer arbejdsplads- og besøgsintensive funktioner stationsnært, så brugen af den kollektive transport fremmes, og biltrafikens negative konsekvenser i form af trængsel og luftforurening mindskes. 	<p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>5.1.5 Inden for det indre og ydre storbyområde skal byfunktioner, som på grund af arealudnyttelse, arbejdspladstæthed, størrelse eller besøgs mønstre, der har en intensiv karakter, placeres inden for stationsnære områder og fortrinsvis inden for de stationsnære kerneområder samt inden for de særlige lokaliseringsområder, som fremgår af § 13 i Fingerplan 2019.</p> <p>5.1.6 Hvis kommunerne planlægger for byfunktioner af intensiv karakter uden for det stationsnære kerneområde, skal kommunen redegøre for, hvordan der vil blive arbejdet med supplerende virkemidler* med henblik på at sikre trafikale effekter svarende til det stationsnære kerneområde.</p> <p>5.1.7 Kommunerne kan dog uden videre planlægge for større kontorbyggeri over 1.500 etagemeter i det stationsnære område, hvis én af forholdene beskrevet i § 6, stk. 5 og § 11, stk. 5 i Fingerplan 2019 er gældende.</p> <p>5.1.8 Kommunernes afgrænsning af de stationsnære områder og de stationsnære kerneområder skal følge fingerplanens § 6, stk. 2, for det indre storbyområde og §11, stk. 2, for det ydre storbyområde.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stationer med stationsnære byggemuligheder samt de særlige lokaliseringsområder

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
DE GRØNNE KILER OG KYSTKILERNE		
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At de sammenhængende grønne kiler med ydre grønne kiler, indre grønne kiler og kystkiler i hovedstadsområdet opretholdes for at sikre nærhed og let tilgængelighed til grønne områder med adgang for alle. • At de grønne kiler forbeholdes almen, ikke bymæssig friluftsanvendelse med mulighed for jordbrugsmæssig anvendelse. 	<p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>5.1.9 Hovedstadsområdets grønne kiler skal fastholdes og forbeholdes anvendelse til alment tilgængeligt friluftsliv af ikke-bymæssig karakter.</p> <p>5.1.10 Arealerne i de grønne kiler må ikke overføres til byzone.</p> <p>5.1.11 Hvor der er overlap mellem grønne kiler og overordnede arealreservationer til transportkorridorer, må arealanvendelse og anlæg til friluftsmål, herunder støjfølsom anvendelse, ikke hindre udnyttelsen af de overordnede reservationer.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fingerplanens afgrænsninger af de grønne kiler <p>På www.retsinformation.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bekendtgørelse nr. 1087 af 25/06/2022 om ændring af bekendtgørelse om hovedstadsområdets planlægning • Vejledning nr. 9790 af 27/06/2022 om afgrænsning af nye grønne kiler og om nye muligheder for bygninger til al-mene rekreative formål

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
VIRKSOMHEDER MED SÆRLIGE BELIGGENHEDSKRAV (VSB)		
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At de områder, der i fingerplanen er udlagt til virksomheder med særlige beliggenhedskrav (VSB) og transport- og logistikvirksomheder eller en blanding af disse to, forbeholdes denne anvendelse, og at den kommunale planlægning bidrager til at sikre de eksisterende virksomheders udviklingsmuligheder inden for disse områder 	<p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>5.1.12 Hovedstadskommuner må ikke planlægge for nye virksomheder i lavere miljøklasser end 6 i områder udlagt til VSB.</p> <p>5.1.13 Hovedstadskommuner må ikke planlægge for nye virksomheder i lavere miljøklasser end 5 og/eller anden anvendelse end det tiltænkte i områder udlagt til transport- og logistikvirksomheder. Tilsvarende er gældende for de områder, der er udlagt både til VSB og til transport- og logistikvirksomheder.</p> <p>5.1.14 Hovedstadskommunerne må ikke udlægge arealer til miljøfølsom anvendelse i nærheden af områder udlagt til VSB og transport- og logistikvirksomheder, såfremt det påvirker udnyttelsen af områderne til disse formål.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arealer forbeholdt VSB og transport- og logistikvirksomheder

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
TRANSPORTKORRIDORER		
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At transportkorridorerne fastholdes til strækningsanlæg til brug for hovedstadens trafikbetjening og energiforsyning samt tekniske anlæg, der har en direkte tilknytning til disse infrastrukturanlæg. 	<p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>5.1.15 Hovedstadskommunerne skal friholde transportkorridorenes landzonearealer for udlæg til permanent bebyggelse* og anlæg, der ikke tjener transportkorridorformål*, bortset fra bebyggelse og anlæg, som er nødvendig for driften af landbrugsejendomme.</p> <p>5.1.16 Hovedstadskommunerne skal friholde transportkorridorenes byzonearealer for ny intensiveret arealanvendelse eller bebyggelse og anlæg i strid med konkrete infrastrukturformål.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes kort over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transportkorridorer <p>På retsinformation findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vejledning nr. 50 af 24/06/2011 om administration af transportkorridorerne i hovedstadsområdet

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
ROSKILDE LUFTHAVN OG KASTRUP LUFTHAVN		
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At de langsigtede udviklingsmuligheder for Københavns Lufthavn, Kastrup, og Københavns Lufthavn, Roskilde, fastholdes. 	<p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>5.1.17 Hovedstadskommunernes planlægning skal respektere støjzonerne ved Københavns Lufthavn i Kastrup og i Roskilde.</p> <p>5.1.18 Hovedstadskommunernes planlægning skal overholde bestemmelserne for planlægning inden for henholdsvis støjkonsekvensområdet/støjrestriktionsområdet omkring lufthavnene i Roskilde og i Kastrup.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støjrestriktions- og støjkonsekvensområderne omkring Københavns Lufthavn og Roskilde Lufthavn. Se også kortbilag T.1 og kortbilag U i Fingerplanen.

5.2 Landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet

Sektormyndighed: Plan- og Landdistriktsstyrelsen under Kirkeministeriet.

Regelgrundlag: Fingerplanen og landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet, bekendtgørelse nr. 1488 af 11/12/2018.

DEN NATIONALE INTERESSE	TILSYN	DATA, KORT OG VEJLEDNING
<p>Det er en national interesse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At der i Hovedstadsområdet sikres en regional balance i detailhandelsudviklingen, herunder en stærk sammenhæng mellem detailhandelsudviklingen, byudviklingen og eksisterende trafiksystemer og infrastruktur. 	<p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fører tilsyn med følgende:</p> <p>5.2.1 Hovedstadskommunerne skal planlægge i overensstemmelse med landsplandirektivet for detailhandel i hovedstadsområdet.</p>	<p>På kort.plandata.dk findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udpegede aflastningsområder i landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet <p>På retsinformation findes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bekendtgørelse nr. 1488 af 11/12/2018 om landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet

Bilag 1 – Procedure for det nationale tilsyn

De statslige myndigheder fører tilsyn med forslag til kommuneplaner, forslag til kommuneplantillæg og forslag til lokalplaner, der er sendt i offentlig høring via Plandata.dk. Over sigten vedrører de nationale interesser i relation til den overordnede kommuneplanlægning, jf. planlovens § 29, stk. 1. Ved lokalplanforslag kan den pågældende sektorminister samt stiftsøvrigheden fremsætte indsigelse, hvis lokalplanforslaget ikke er i overensstemmelse med de nationale interesser eller de særlige hensyn, som hhv. ministeren eller stiftsøvrigheden varetager, jf. planlovens § 29, stk. 3.

I forbindelse med den offentlige høring af planforslag vurderer de relevante, statslige myndigheder om planlægningen er i overensstemmelse med de nationale interesser, herunder om planforslaget indeholder tilstrækkelige oplysninger til at foretage denne vurdering. Hvis dette ikke er tilfældet vil de statslige myndigheder inden for høringsperioden som oftest gå i dialog med kommunen med henblik på, at planlægningen bringes i overensstemmelse med de nationale interesser. Hvis dette ikke er muligt, skal ministeren for landdistrikter fremsætte indsigelse mod forslag til kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, medmindre forholdet er af underordnet betydning, jf. planlovens § 29, stk. 1.

Proceduren for det statslige tilsyn med de nationale hensyn for henholdsvis kommuneplaner og kommuneplantillæg er skitseret nedenfor.

PROCEDURE FOR KOMMUNEPLANER

Høringsperiodens start	Forslag til kommuneplan offentliggøres i Plandata.dk	
	Plan- og Landdistriktsstyrelsen koordinerer bemærkninger fra sektormyndigheder i et samlet notat, som fremsendes til kommunen.	
5. uge af høringsperioden	Der afholdes møde mellem kommunen, Plan- og Landdistriktsstyrelsen og relevante sektormyndigheder.	
	Plan- og Landdistriktsstyrelsen fremsender et opdateret notat med referat og evt. aftalte ændringer til kommunen.	
Sidste uge af høringsperioden	Notatet fremsendes i endelig form inden høringsperiodens udløb.	
	Ved aftalte ændringer af planforslaget	Ved indsigelse
	<p>Der er i dialogen mellem kommune og sektormyndighed opnået enighed om ændringer af planforslaget, således at planforslaget kan bringes i overensstemmelse med de nationale interesser.</p> <p>Plan- og Landdistriktsstyrelsen fremsender et høringssvar inkl. notater med aftalte ændringer.</p>	<p>Er der ikke opnået enighed på et eller flere punkter, fremsender Plan- og Landdistriktsstyrelsen en indsigelse inkl. notater med referat.</p> <p>Planforslaget kan ikke vedtages endeligt, før der er opnået enighed med de statslige myndigheder om nødvendige ændringer, jf. planlovens § 28, stk. 1.</p> <p>Ved en indsigelse, kan der samtidig være indgået aftale om ændringer af planforslaget i relation til andre nationale interesser, det vil fremgå af et aftalenotat.</p>
Efter høringsperiodens udløb	Kommunen indarbejder de aftalte ændringer.	Dialogen mellem kommune og relevante sektormyndigheder fortsætter med henblik på at afsøge løsninger, som kan bringe planforslaget i overensstemmelse med de nationale interesser.
	Det er op til kommunen at vurdere, om ændringerne medfører krav om fornyet høring, jf. planlovens § 27, stk. 2.	Hvis der opnås enighed om ændringer, fremsender Plan- og Landdistriktsstyrelsen et brev med frafald af indsigelse.

PROCEDURE FOR KOMMUNEPLANTILLÆG

Høringsperiodens start	Forslag til kommuneplantillæg offentliggøres i Plandata.dk	
	Ved uoverensstemmelse mellem planforslaget og nationale interesser, går den pågældende sektormyndighed i dialog med kommunen.	
	Sektormyndigheden orienterer Plan- og Landdistriktsstyrelsen. Hvis der ikke kan opnås enighed inden for høringsperioden, anmoder sektormyndigheden Plan- og Landdistriktsstyrelsen om at fremsætte indsigelse mod planforslaget.	
Sidste uge af høringsperioden		
	Ved aftalte ændringer af planforslaget	Ved indsigelse
	Plan- og Landdistriktsstyrelsen fremsender et høringssvar med de aftalte ændringer.	<p>Er der ikke opnået enighed på et eller flere punkter, fremsender Plan- og Landdistriktsstyrelsen en indsigelse.</p> <p>Planforslaget kan ikke vedtages endeligt, før der er opnået enighed med de statslige myndigheder om nødvendige ændringer, jf. planlovens § 28, stk. 1.</p> <p>Ved en indsigelse, kan der samtidig være indgået aftale om ændringer af planforslaget i relation til andre nationale interesser.</p>

Bilag 2 – Definitionsliste

Dette kapitel indeholder en liste over definitioner på faglige termer inden for kapitlerne i oversigten. De faglige termer er listet i alfabetisk rækkefølge inden for det enkelte afsnit.

Definitioner vedrørende kapitel 1 om vækst og erhvervsudvikling

PRODUKTIONSVIRKSOMHEDER	
Konsekvensområder omkring erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder	Ifølge planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 26, skal kommuneplanen indeholde retningslinjer for beliggenheden af konsekvensområder omkring erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder. Konsekvensområdet kan fastsættes som en fast grænse på f.eks. 500 m eller efter en konkret vurdering af, hvilken forureningsbelastning de pågældende virksomheder har og virksomhedernes udviklingsbehov.
Miljøfølsom arealanvendelse	Ved miljøfølsom anvendelse menes her, (by)funktioner som er følsomme over for forurening/gener i form af støj, lugt, støv og anden forurening. Miljøfølsom anvendelse kan f.eks. være boliger, institutioner, kontorer, rekreative formål.
Opmærksomhedszone omkring produktionsvirksomheder af national interesse	I relation til produktions-, transport- og logistikvirksomheder af national interesse skal opmærksomhedszonen forstås som den zone omkring virksomheden, som planmyndighederne skal være særligt opmærksomme på virksomhedernes eventuelle eksterne miljøpåvirkning, såsom støj, lugt, støv eller anden luftforurening. Plan- og Landdistriktsstyrelsen benytter denne opmærksomhedszone ved tilsyn med den kommunale planlægning i områderne omkring produktionsvirksomheder af national interesse. Der anvendes som udgangspunkt ved virksomheder uden skorsten en opmærksomhedszone på 500 meter, og ved virksomheder med skorsten anvendes som udgangspunkt en opmærksomhedszone på 1500 meter.

<p>Produktions-, transport- og logistikvirksomheder af national interesse</p>	<p>Produktionsvirksomheder er i planlovens § 11 a, stk. 12, defineret som:</p> <p>”Ved produktionsvirksomheder forstås virksomheder omfattet af bekendtgørelse nr. 1458 af 12. december 2017 om godkendelse af listevirksomhed, bekendtgørelse om miljøkrav for mellemstore fyringsanlæg, som har hjemmel i lov om miljøbeskyttelse, bekendtgørelse om virksomheder, der forarbejder emner af jern, stål eller andre metaller, som har hjemmel i lov om miljøbeskyttelse, eller virksomheder anført på bilag 1 til bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som har hjemmel i lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Husdyrbrug er ikke omfattet af begrebet produktionsvirksomheder.”</p> <p>En produktionsvirksomhed anses for at være af national interesse, når der enten er væsentlige investeringer knyttet til virksomhedens beliggenhed, og den bidrager væsentligt til at skabe vækst, udvikling og arbejdspladser, eller til infrastrukturer eller forsyningskæder. Den nationale interesse indbefatter også transport- og logistikvirksomheder. Plan- og Landdistriktsstyrelsen foretager altid en konkret vurdering af, hvornår en produktionsvirksomhed eller transport- og logistikvirksomhed er af national interesse, dog tages der udgangspunkt i en liste på baggrund af en kvantitativ filtrering af data fra DMA og CVR. Listen over produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder af national interesse ændrer sig over tid, da virksomheder vækster, lukker, flytter, omlægger, fusionerer eller investerer.</p>
<p>RISIKOVIRKSOMHEDER</p>	
<p>Risikomyndigheder</p>	<p>Ved risikomyndighederne forstås følgende myndigheder, jf. risikobekendtgørelsens § 4, nr. 19 (bek. nr. 372 af 25/04/2016 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Kommunalbestyrelsen, når den er godkendelses- og tilsynsmyndighed i sager efter miljøbeskyttelsesloven (miljømyndighed), godkendelses- og tilsynsmyndighed i sager efter beredskabsloven og tilladelses- og tilsynsmyndighed i sager efter lov om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler. b) Miljøstyrelsen, når den er godkendelses- og tilsynsmyndighed i sager efter miljøbeskyttelsesloven (miljømyndighed). c) Arbejdstilsynet som den myndighed, der fører kontrol med arbejdsmiljøet efter lov om arbejdsmiljø, og herunder, når tilsynet er afgørelses- og tilsynsmyndighed efter bekendtgørelse om kontrol med arbejdsmiljøet ved risiko for større uheld med farlige stoffer. d) Politiet, når politiet er tilladelses- og tilsynsmyndighed i sager efter lov om våben og eksplosivstoffer. e) Justitsministeriet, når justitsministeren er tilladelsesmyndighed i sager efter lov om våben og eksplosivstoffer. f) Beredskabsstyrelsen i godkendelsessager efter beredskabsloven, hvor den fastsætter vilkår, jf. § 6, stk. 2 og 3, og når styrelsen er tilsynsmyndighed i sager efter lov om våben og eksplosivstoffer. g) Sikkerhedsstyrelsen, når den er tilladelses- og tilsynsmyndighed i sager efter lov om fyrværkeri og andre pyrotekniske artikler.

Risikovirksomheder	<p>Ved risikovirksomheder forstås virksomheder, hvor farlige stoffer, der er listet på risikobekendtgørelsens bilag 1, er til stede i et eller flere anlæg, herunder de fælles eller tilknyttede infrastruktur- og serviceanlæg eller aktiviteter, jf. risikobekendtgørelsen, bek. nr. 372 af 25/04/2016 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.</p> <p>Risikovirksomheder opdeles i kolonne 2-virksomheder og kolonne 3-virksomheder afhængigt af mængden af virksomhedens oplag af farlige stoffer. Kolonne 3-virksomheder har større øvre tærskel for oplagets størrelse end kolonne 2-virksomheder. Betegnelserne kolonne 2 og kolonne 3 refererer til kolonner i risikobekendtgørelsens bilag 1, der angiver størrelser på oplag af farlige stoffer, jf. risikobekendtgørelsens § 4, nr. 1-3.</p>
Sikkerhedsafstand	Ved sikkerhedsafstand forstås den afstand inden for hvilken, der er begrænsninger for menneskers tilstedeværelse.
Sikkerhedsafstand til risikovirksomheder	For at forebygge større uheld skal der ved planlægning omkring risikovirksomheder iagttages en sikkerhedsafstand: Inden for en afstand af 500 m eller en større passende sikkerhedsafstand fra en risikovirksomhed skal planmyndigheden således inddrage risikoen for større uheld i planlægningen, jf. bek. nr. 371 af 21/04/2016 om planlægning omkring risikovirksomheder .
Større uheld	Større uheld er i risikobekendtgørelsen, bek. nr. 372 af 25/04/2016 , defineret som en hændelse, f.eks. udslip, brand eller eksplosion af større omfang, som skyldes ukontrollerede hændelsesforløb under driften af en risikovirksomhed, og som straks eller senere medfører alvorlig fare for menneskers sundhed eller miljøet i eller uden for virksomheden, og hvori et eller flere farlige stoffer indgår.

JORDBRUG OG STORE HUSDYRBRUG

Store husdyrbrug	<p>Ved store husdyrbrug forstås husdyrbrug, der er miljøgodkendt efter husdyrbrugslovens §§ 12 eller 16 a eller efter miljøbeskyttelseslovens § 33. Et stort husdyrbrug er et brug på 500 dyreenheder og derover.</p> <p>Med revisionen af planloven i 2017 blev der åbnet op for muligheden for at etablere større og potentielt industrilignende husdyrproduktioner for at støtte udviklingen mod større husdyrbrug og øget behov for sikkerhed for fremtidige udvidelser samt øgede påvirkninger af omgivelserne. Udpegningen i kommuneplanerne af positivområder til store husdyrbrug skal være med til at imødekomme denne udvikling.</p>
Særlig værdifulde landbrugsområder	Ved særlig værdifulde landbrugsområder forstås områder, der ud fra bonitetsbetragtninger har høj dyrkningsværdi og derfor er særlige gode for landbrugsbedrifter, men det kan også f.eks. være områder med stor husdyrtæthed, mange investeringstunge ejendomme, biogasanlæg, mange ejendomme med økologisk eller anden specialiseret produktion og områder med mange gartnerier samt områder med gode vilkår for kunstvanding. Udpegning af særligt værdifulde landbrugsområder er således ikke nødvendigvis tæt koblet med jordens dyrkningskvalitet. Adgang til f.eks. vand og veje samt allerede foretagne investeringer er også vigtige parametre for placeringen.

DETAILHANDEL

Aflastningsområder	Ved aflastningsområder forstås områder, der giver plads til butikker, der ikke uden videre kan placeres i bymidten – eksempelvis store udvalgs-varebutikker. Aflastningsområder efter planloven § 5 n, stk. 1, nr. 1, kan ikke udlægges til én enkelt dagligvarebutik eller udelukkende dagligvarebutikker. Forståelsen af aflastningsområder fremgår af Vejledning om detailhandelsplanlægning .
---------------------------	---

Definitioner vedrørende kapitel 2 om natur og miljø

NATURBESKYTTELSE OG -GENOPRETNING	
Digitale Naturkort	Digitale Naturkort er et planlægningsredskab, som er udviklet for Miljøstyrelsen, Miljøministeriet, så kommunerne har det bedste grundlag at arbejde ud fra, når de i kommuneplanerne skal udpege naturområder til Det Grønne Danmarkskort.
Grønt Danmarkskort	Grønt Danmarkskort skal sikre en forstærket indsats for større og mere sammenhængende naturområder og skal tjene som et strategisk planlægnings- og prioriteringsværktøj til brug i prioritering af kommende naturindsatser. Kortet har ophæng i planloven og har til formål at samle kommunernes naturtemaer i ét sammenhængende naturnetværk. Netværket omfatter fire udpegningstyper: Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, Økologiske forbindelser, Potentielle naturområder og Potentielle økologiske forbindelser. Udpegningerne kan indeholde naturområder, der samtidig bidrager til andre formål, herunder klimatilpasning, rekreative områder mm.
Internationalt beskyttede arter	De arter, der er beskyttet gennem EU's naturdirektiver (Habitatdirektivet og Fuglebeskyttelsesdirektivet).
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser	Denne udpegningstype omfatter alle eksisterende Natura 2000-områder på land samt andre områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser.
Naturprojekter	Projekter, der genopretter eller forbedrer levesteder for vilde dyr og planter.
Planlægningsforbuddet i planhabitatbekendtgørelsen	<p>Planlægningsforbuddet fremgår af planhabitatbekendtgørelsens § 2, stk. 2 (bek. nr. 1383 af 26/11/2016).</p> <p>Planlægningsforbuddet omfatter forbud mod, at der i Natura 2000-områder planlægges for en række forhold, som er oplistet i planhabitatbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 1-3.</p> <p>Planlægningsforbuddet omfatter planlægning for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udlæg af nye arealer til byzone eller sommerhusområde, • nye større vejanlæg eller sideanlæg, og • nye eller væsentlige udvidelser af andre trafikkanlæg, tekniske anlæg og lign. <p>Planhabitatbekendtgørelsens § 2, stk. 3 og 4, indeholder undtagelser fra planlægningsforbuddet.</p> <p>Ministeren for landdistrikter har mulighed for i særlige tilfælde at tillade fravigelse af planlægningsforbuddet, jf. planhabitatbekendtgørelsens § 2, stk. 5.</p>

Potentielle naturområder	Denne udpegningstype omfatter områder, der sammenbinder naturområder funktionelt og derfor medfører gavnlig virkning på levedygtigheden af de naturlige bestande af levende organismer. Der kan både være tale om områder, der ikke er lineære, såvel som områder, der udgør ledelinjer eller korridorer.
Potentielle økologiske forbindelser	Denne udpegningstype omfatter områder, der kan retableres som natur og dermed har potentiale til at udvikle sig til økologiske forbindelser eller kan udvide eller skabe sammenhæng mellem eksisterende værdifulde naturområder.
Økologiske forbindelser	Denne udpegningstype omfatter områder, hvor det er muligt at genskabe værdifulde levesteder for vilde planter og dyr eller områder, som kan retableres som natur for at udvide eller skabe sammenhæng mellem eksisterende værdifulde naturområder.
LAVBUNDSAREALER	
Lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder	Lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder, er udpeget af kommunen. Disse lavbundsarealer vil kunne genoprettes ved genskabelse af det naturlige vandstands niveau, hvor der vil blive fjernet kvælstof ved denitrifikation (nitratfjernelse).
GRUNDEVAND	
Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)	Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) udpeges af staten. Områderne har til formål at fastlægge en administrativ ramme for den målrettede grundvandsbeskyttelse rettet mod de almene vandforsyningsboringeres nærområde. Inden for BNBO kan risikoen for forurening af miljøfremmede stoffer i drikkevandet være øget, som følge af begrænset transporttid af en eventuel forurening til boringen, højere koncentrationer grundet manglende opblanding og under særlige geologiske og/eller hydrologiske forhold øget grundvandsdannelse, som følge af afsenkning af grundvandets trykniveau. BNBO afgrænses på jordoverfladen, hvorunder vandet, der strømmer til boringen, har en transporttid på ét år. BNBO kan således forstås som et étårs indvindingsopland.
Indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD (IOL)	Indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD (IOL) udpeges af staten. Områder, hvorunder grundvandet strømmer til en given almen vandforsyningsboring. Indvindingsoplandene afgrænses på baggrund af beregninger fra grundvandsmodeller og anses som en visning af naturfaglige resultater. Indvindingsoplandet afgrænses ved 200 års transporttid for vandpartiklerne om at nå boringen. Dertil tillægges en bufferzone på 300 meter omkring alle almene vandforsyningsboringer.
Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD)	Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) udpeges af staten. Områderne er udpeget med et ønske om at reservere en grundvandsressource af god kvalitet og i tilstrækkelig mængde til at sikre den fremtidige drikkevandsforsyning.
OVERSVØMMELSE OG EROSION	
Afværgeforanstaltninger for oversvømmelse og erosion	Afværgeforanstaltninger kan f.eks. være kystbeskyttelse, håndtering af havvand, nedbør og vandløb eller særlige krav til bebyggelsens placering, udformning, sokkelkote, m.v.
Erosion	Erosion på en kyststrækning kan forenklet beskrives ved, at sedimenttransporten fører mere sand/sediment væk fra kysten, end den tilfører. Der kan også forekomme erosion ved åer og søer.

Fare for oversvømmelse og erosion	<p>Fare forstås her som den statistiske sandsynlighed for, at der kommer en stormflod af en bestemt styrke, f.eks. en 100-års stormflod samt omfanget af oversvømmelsen og erosionen, som denne stormflod medfører.</p> <p>Fare vises på farekort. Farekort viser omfang og størrelse af oversvømmelse eller kysterosion for enten en historisk eller statistisk hændelse, f.eks. udbredelse af oversvømmelsen og vandets dybde under stormfloden Bodil eller tilbagerykning af kysten ved en 100-års stormflod på strækningen nordøst for Hundested. Farekortene viser med blå farve, hvilke områder der bliver oversvømmet ved forskellige, modellerede stormflodsscenarier. De giver også en indikation af, hvor højt vandet kommer til at stå. Farekort med brun farve viser, hvilke områder, der eroderer ved forskellige modellerede stormflodsscenarier. Staten stiller farekort til rådighed, og data bliver tilgængelig på kystplanlagger.dk.</p>
Risiko	<p>Risiko forstås her som kombinationen af to faktorer, som er fare og sårbarhed for erosion og/eller oversvømmelse. Risiko = fare x sårbarhed. Ved denne definition forstås sårbarhed som håndgribelige og uhåndgribelige værdier, der kan gå tabt eller tage skade ved oversvømmelse eller erosion.</p>

Definitioner vedrørende kapitel 3 kulturarv og landskab

LANDSKAB OG GEOLOGI	
Bevaringsværdige landskaber	<p>Bevaringsværdige landskaber udpeges af kommunen. Det er karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet, som ønskes beskyttet og evt. forbedret. Bevaringsværdige landskaber repræsenterer et værdifuldt samspil mellem natur- og kulturgrundlag og en visuel landskabsoplevelse. De knytter sig til landskaber, som typisk omfatter åse, dale, bakker, skove, sø- og kystområder og er generelt friholdt for andet bebyggelse end den, der er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri.</p>
Herregårds- eller godslandskab	<p>Herregårds- og godslandskaber er generelt kendetegnet af store, åbne dyrkningsflader med meget begrænset bebyggelse, omkransende skovområder, diger, indslag af enkeltstående træer, mindre træbevoksninger og naturarealer samt alléer. De natur- og landskabsmæssige bevaringsværdier indgår i et samspil med de kulturhistoriske værdier omkring selve hovedbygningen, parkanlæg, avlsbygninger mv. Vurderingen af, om et herregårds- eller godslandskab er af "en særlig kvalitet", beror på en konkret og samlet vurdering af de faktiske forhold, sjældenhed, kvalitetskriterier, visuelle oplevelser og bevaringstilstand i det pågældende landskab, herunder sammenhængen mellem naturgrundlaget, kulturgrundlaget og de visuelle kvaliteter.</p>
Landskabskaraktermetoden	<p>Landskabskaraktermetoden afdækker landskabernes karakteristika og særlige oplevelsesmuligheder, tillige med deres tilstand og sårbarhed over for ændringer. Dette anvendes til at sikre de landskabelige bevaringsværdier, herunder større sammenhængende områder på tværs af kommunegrænser. Landskabskaraktermetoden består af fire faser: kortlægning, vurdering, strategi og implementering. Metoden anbefales som baggrunden for både kommuneplanlægningen og den efterfølgende forvaltning af de landskabelige interesser. Hvis kommunen har udarbejdet en landskabsanalyse efter landskabskaraktermetoden, skal områder med vurderingen "beskyt" som udgangspunkt udpeges som bevaringsværdige landskaber. De beskyttede landskaber omfatter: 1) Alle kommunens særligt karakteristiske områder. 2) Alle områder med særlige visuelle oplevelsesmuligheder og 3) Alle kystforlande.</p>

Nationale geologiske interesseområder	Nationale geologiske interesseområder er udpeget af staten. De geologiske lokaliteter rummer særlige karakteristiske geologiske formationer, der illustrerer landets geologiske udvikling og processer, og har fundamental betydning for forståelsen af Danmarks geologiske udvikling. De ca. 200 områder har ikke alene værdi for forskning og undervisning, men også for turismen. Udpegningen skal sikre, at de nationale geologiske værdier indgår med stor vægt i planlægningen af det åbne land.
Nationale kystlandskaber	Nationale kystlandskaber er udpeget af staten. De geologiske, geomorfologiske og kystdynamiske interesseområder består af 99 nøgleområder for iagttagelse af processer, former og aflejring i kystzonen, som har betydning for forståelsen af kystzonens opbygning og tilblivelse. Lokaliteterne belyser det samlede danske kystlandskab og alle de forskelligartede processer, der har medvirket ved kystlandskabets udvikling. Foruden den nationale interesse vil mange af lokaliteterne have international interesse.
Større, sammenhængende landskaber	De større sammenhængende landskaber er oplevelsesrige landskabsstrøg, hvor det er muligt, at opleve de relativt få steder i Danmark, som ikke er domineret af by eller større tekniske anlæg. Større, sammenhængende landskaber kan skabe sammenhæng mellem de bevaringsværdige landskaber på steder, hvor det giver god mulighed for udsigts- og landskabsoplevelser. I de udpegede områder vil f.eks. byudvikling, kraftvarmeværker og andet større byggeri, vindmøller, antenner, master, skorstene, højspændingsanlæg og biogasanlæg typisk stride mod kvaliteterne.
KYSTNÆRHEDSZONEN, TURISME, FRILUFTSLIV OG FERIE- OG FRITIDSANLÆG	
Ferie- og fritidsanlæg	Ferie- og fritidsanlæg omfatter feriehoteller, feriecentre, campingpladser, herunder pladser med stationært opstillede vogne og autocamperpladser, vandrehjem, lystbådehavne, og større aktivitetsanlæg såsom golfbaner, sommerlande o. lign., jf. lovbemærkninger til planlovens § 5 b, og vejledning om planlægning i kystområderne. Ifølge bemærkningerne skal placering af sådanne nye anlæg eller større udvidelser af eksisterende anlæg eller ændret anvendelse af anlæg ske ud fra strategiske overvejelser baseret på reelle behov og realistiske forventninger om udviklingen i den regionale og lokale turisme. Anlæggene skal placeres, så de indgår i samspil med eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser, så de nye (ændrede) anlæg øger området attraktionsværdi og bidrager til forbedring af den lokale service og de lokale beskæftigelsesmuligheder. Nyanlæg må ikke placeres som enkeltanlæg, der opsplitter ubebyggede kyststrækninger.
Kystnærhedszonen	Kystnærhedszonen er fastlagt i planloven og dækker som udgangspunkt kyststrækningen fra strandkanten og ca. 3 km ind i landet, dog med lokale variationer. Kystnærhedszonen omfatter landzone og sommerhusområder i kystområderne, jf. planlovens § 5 a, stk. 3, og kystnærhedszonen fremgår af kortbilaget til loven.
Udviklingsområder	Udviklingsområder er i planlovens § 5 b, stk. 2, defineret som "områder i kystnærhedszonen, uden særlige landskabs- natur- eller miljøinteresser". Det er ministeren for landdistrikter, der efter ansøgning fra kommunalbestyrelser kan udpege udviklingsområder i kystnærhedszonen, hvis udviklingsområderne ikke omfatter arealer med særlige natur-, miljø- og landskabsinteresser, jf. planlovens § 5 b, stk. 2. Udviklingsområderne vil blive fastlagt gennem et landsplandirektiv. Betingelserne for udviklingsområder fremgår af bekendtgørelser om udviklingsområder i kystnærhedszonen. Betingelserne omfatter blandt andet, at udviklingsområderne ikke kan omfatte arealer til Grønt Danmarkskort.

KULTURARV	
Bevaringsværdige bygninger	En bygning er bevaringsværdig, når den er optaget som bevaringsværdig i en kommuneplan eller omfattet af et forbud mod nedrivning i en lokalplan eller byplanvedtægt, jf. § 17 i bygningsfredningsloven, og § 15, stk. 2, nr. 14, i planloven.
Bufferzone for UNESCOs verdensarvssteder	Ved bufferzone forstås et nærmere defineret areal omkring et sted, der er optaget på UNESCOs verdensarvsliste. Bufferzonen tilføjer et ekstra lag af beskyttelse omkring verdensarvsstedet. Der skal redegøres for bufferzonen i forbindelse med ansøgning om optagelse på Verdensarvslisten, jf. bekendtgørelse af konvention af 16. november 1972 om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv, §§ 99-107.
Fortidsminder	Ved fortidsminder forstås følgende, såfremt de er synlige i terrænet, jf. museumslovens § 29 e, bilag 1, kapitel 1: Høje, røser, stengrave, dysser, jættestuer, skibssætninger, ubebyggede voldsteder og værfter, forsvarsanlæg, ødekirkegårde, ruiner, runesten, bautasten, sten med helleristninger, kort, milepæle, vildtbanesten og lignende. Ved fortidsminder forstås følgende, såfremt ejeren har modtaget meddelelse om deres tilstedeværelse, jf. museumslovens § 29 e, bilag 1, kapitel 2: mølleanlæg, dæmninger, bro- og vejanlæg, stenvolde, stenrækker, bebyggede voldsteder og værfter, helligkilder, kanaler, anlæg ved eller i søer, åer og moser, bopladser, fortidsminder omfattet af kapitel 1, som ikke er synlige i terrænet, sten og træer, hvortil der er knyttet folketro, historisk overlevering eller kulturhistorisk tradition, krigergrave, mindesmærker, sten- og jorddiger, agerspor, fangstgruber, sten og grenkast.
Fredede bygninger	Kulturministeren kan frede bygninger af væsentlig arkitektonisk eller kulturhistorisk værdi, jf. § 3 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer. For fredede bygninger gælder det bl.a., at alle bygningsarbejder, der går ud over almindelig vedligeholdelse, kræver tilladelse fra kulturministeren, jf. § 10 i bygningsfredningsloven. Det er Slots- og Kulturstyrelsen, som på vegne af kulturministeren administrerer bygningsfredningsloven.
Kulturarvsareal	Et kulturarvsareal er et kulturhistorisk interesseområde med skjulte fortidsminder. Kulturarvsarealer er ikke fredede.
Kulturhistoriske bevaringsværdier	Kulturhistoriske bevaringsværdier omfatter i princippet alle menneskeskabte strukturer og anlæg af en vis alder, der tillægges historisk, arkitektonisk eller miljømæssig værdi. I kommuneplanlægningen kan begrebet anvendes som en kategori, der kan rumme alle elementer og sammenhænge, der ikke falder ind under definitionen på "kulturmiljø".
Kulturmiljø	Ved et kulturmiljø forstås her et geografisk afgrænset område, som ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling. Kulturmiljøer kortlægges af kommunerne og fremgår af kommuneplanerne.
Særligt velbevarede industrihavne	Slots- og Kulturstyrelsen har kortlagt syv havne, der rummer vidnesbyrd af national betydning om industrisamfundets historie: Københavns Havn – Frihavnen, Aarhus Havn, Esbjerg Havn, Odense Havn, Svendborg Havn, Næstved Havn og Faxe Havn, jf. publikationen "Industrisamfundets havne 1840-1970. Bygninger, miljøer og bevaringsværdier på danske havne", 2008.

KIRKERNE OG KIRKERNES OMGIVELSER

Ind- og udsynet fra kirker	Ind- og udsynet fra kirker betegnes ofte også som kirkernes fjernzone eller fjernomgivelser og omfatter primært det åbne landskab omkring kirkerne, der sikrer, at kirkerne kan ses på lang afstand og optræder som markante kendingsmærker i landskabet. Men der kan også forekomme ind- og udsyn fra bebyggede strukturer (f.eks. byer) eller bebyggelser. I disse områder vil det primært være større anlæg, der kan være i konflikt med ind- og udsynet til kirker. Det gælder f.eks. vindmøller, master, store erhvervsbygninger eller råstofgrave. Kirkernes fjernzoner er ofte udpeget i kommuneplanerne på baggrund af udpegning i de tidligere regionplaner.
Kirkebyggelinjen	Kirkebyggelinjen fremgår ved Naturbeskyttelseslovens § 19. Ved kirkebyggelinjen forstås en byggelinje, der er knyttet til alle kirker, der ikke er fuldstændigt omringet af by eller bebyggelse. Byggelinjen skal sikre, at der ikke opføres bebyggelse på over 8,5 m, som virker skæmmende på kirken. Kirkebyggelinjen er 300 meter målt fra kirkebygningen.
Provst Exner-fredninger	Ved Provst Exner-fredninger forstås her fredninger, der beskytter de nære omgivelser omkring kirkerne.
Udpegede kirkeomgivelser	Udpegede kirkeomgivelser fremgår af deklamationer, aftalekirker, regionplaner og/eller kommuneplaner. De udpegede kirkeområder omhandler: nærzone omkring kirken, kirkens nære omgivelser, kulturmiljø omkring kirken, kirkebeskyttelsesområde, kirkebeskyttelseszone, m.fl. Hensigten med udpegningen er at bevare det kirkeomgivende kulturmiljø eller landskabsrum, der bidrager til at sikre kirkens placering eller synlighed i byen eller landskabet, og kirkens sammenhæng til byens øvrige bygninger og anlæg.

Definitioner vedrørende kapitel 4 hensynet til nationale og regionale anlæg

FLYVEPLADSER OG INDFLYVNINGSZONER	
Flyveplads (Aerodrome)	Et bestemt område på land eller vand (omfattende bygninger, installationer og udstyr) beregnet til anvendelse helt eller delvis ved landing, start og manøvrering af luftfartøjer.
Hindring (Obstacle)	Enhver fast, midlertidig eller permanent, eller flytbar genstand eller dele heraf, der befinder sig på et område, som er beregnet til luftfartøjers manøvrering på jorden eller gennemskærer en nærmere angivet flade, hvis formål er at beskytte luftfartøjer under flyvning.
Indflyvningsplaner (Hindringsbegrænsende flader (Obstacle limitation surfaces))	Flere flader etableret omkring en flyveplads med det formål at skabe hindringsfrihed for luftfartøjers manøvrering i forbindelse med start og landing.
Offentligt godkendte flyvepladser	En flyveplads, der er godkendt med nærmere fastsatte vilkår af Trafikstyrelsen, hvis benyttelse til flyvning står åben for offentligheden.
JERNBANEANLÆG	
Banedanmark's anlæg	Banedanmarks anlæg omfatter mødesteder, lager og omlæssepladser og opmærksomhedszonen omkring disse. Anlæggende er nødvendige for at kunne drive og vedligeholde jernbanen.
Opmærksomhedszonen omkring jernbaneanlæg	<p>Opmærksomhedszonen omkring jernbaneanlæg er en zone på 500 meter omkring Banedanmark's anlæg. Opmærksomhedszonen markerer, at planmyndighederne skal være opmærksomme på at inddrage hensynet til Jernbaneanlæg. Denne opmærksomhedszone tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens "Håndbog om Miljø og Planlægning – boliger og erhverv i byerne" (2008), og den vejledende afstand for miljøklasse 7 virksomheder.</p> <p>Inden for opmærksomhedszonen foretager Banedanmark altid en konkret vurdering af, hvilken afstand mellem miljøfølsom anvendelse og Banedanmarks anlæg, der er nødvendig for at sikre anlæggenes drift og udviklingsmuligheder.</p>
KOMMUNIKATIONSSYSTEMER	
Bredbåndsinfrastruktur	Vved bredbåndsinfrastruktur forstås her et element i et radiofrekvens- eller kabelbaseret elektronisk kommunikationsnet, herunder eksempelvis mobilmaster, antennesystemer, tomrør, telekabler m.v.
ENERGIFORSYNING	
El- og gastransmissionsnet	Eltransmissionsnettet i Danmark består af et vekselstrømsnet på 132 kV-, 150 kV-, 220 kV- og 400 kV-niveau, en jævnstrømforbindelse mellem Fyn og Sjælland og vekselstrøms- og jævnstrømsforbindelser til naboområderne. Tilsvarende er gastransmissionsnettet det overordnede net for gas i Danmark.

Definitioner vedrørende kapitel 5 om regler og beslutninger efter planloven § 3

FINGERPLANEN	
Lokal karakter	<p>Af fingerplanens § 22, stk. 3 defineres byudvikling af lokal karakter som <i>”udvikling med erhverv og byfunktioner, som betjener et opland, der omfatter kommunen og nabokommuner, men ikke et regionalt opland svarende til større dele af hovedstadsområdet. Tilsvarende skal boligudbygning begrundes i lokale behov”</i>.</p> <p>Af fingerplanens § 6 fremgår det, at erhvervsbyggeri er af lokalkarakter, hvis det er mindre end 1500 etagemeter</p>
Permanent bebyggelse	<p>Af fingerplanens § 24 fremgår det, at den kommunale planlægning skal sikre <i>”At transportkorridorernes landzonearealer friholdes for yderligere permanent bebyggelse og anlæg, bortset fra bebyggelse og anlæg, som er nødvendig for driften af landbrugsejendomme”</i>. Af vejledning nr. 50 af 24. juni 2011 om administration af transportkorridorerne i hovedstadsområdet fremgår det, at midlertidige bygninger og anlæg undtagelsesvis tillades i transportkorridoren i landzone, hvis der i landzonetilladelsen indføres et fjernelsesvilkår, der tinglyses på ejendommen.</p> <p>Ved afgørelsen af om nybyggeri, anlæg eller ændret arealanvendelse har midlertidig karakter, kan der blandt andet lægges vægt på følgende forhold:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At anvendelsen/bebyggelsen kun skal eksistere i en nærmere bestemt tidsbegrænset periode, der er fastsat som et vilkår i landzonetilladelsen, • At bebyggelsen/anlægget er en let, og mindre omkostningsfuld konstruktion, der relativt nemt kan fjernes, • At der er tale om en anvendelse, hvor et areal holdes fri for faste anlæg såsom et grønt område, en boldbane eller boldfællede, et golfbaneanlæg uden bygninger eller et beplantningsbælte.
Rækkefølgebestemmelser	<p>I henhold til vejledningen til fingerplanens § 3, nr. 4, skal rækkefølgebestemmelserne <i>”Bidrage til at sikre, at byudvikling og byomdannelse koordineres med hovedstadsområdets overordnede infrastruktur med særlig hensyntagen til den kollektive trafikbetjening. Ved fastlæggelse af rækkefølgen skal udbygning af de stationsnære arealer og omdannelse af byområder, som er velintegreerede i byen, fremmes. Rækkefølgebestemmelser skal endvidere bidrage til at sikre et rigeligt og varieret udbud af planlagte byggemuligheder, som dog ikke væsentligt overstiger det forventede behov for nybyggeri i hovedstadsområdet. Endelig skal rækkefølgebestemmelser bidrage til at sikre en balanceret udvikling mellem forskellige egne af hovedstadsområdet i planperioden, herunder at der ikke sker en forholdsmæssig forskydning af bolig- og erhvervstilvæksten fra det indre og ydre storbyområde til det øvrige hovedstadsområde.”</i></p>
Supplerende virkemidler	<p>Supplerede virkemidler kan være et begrænset udbud af parkeringspladser suppleret med forskellige former for mobility management, som f.eks. direkte tilbringerservice til og fra stationen, firmacykelordninger til og fra stationen mv.</p>
Transportkorridorformål	<p>Transportkorridorformål er infrastrukturanlæg i form af strækningsanlæg til brug for hovedstadens trafikbetjening og energiforsyning samt tekniske anlæg i tilknytning til disse infrastrukturanlæg. Ved strækningsanlæg forstås anlæg, som har rør- eller ledningsføringer primært beliggende inden for transportkorridorerne.</p>

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43

1577 København V

T: 33 30 70 10

M: plst@plst.dk

W: plst.dk